

# NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

|        |                    |      |
|--------|--------------------|------|
| Nr. 46 | Utgitt 17 desember | 1936 |
|--------|--------------------|------|

**Skrivelse** fra Socialdepartementet.

7 desbr.

I henhold til lov av 29 mai 1925 stadfester departementet herved med enkelte redaksjonelle endringer Stavanger bystyres beslutning i møte 12 november 1936 om forandring i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger. Forandringen gjelder inntil videre fra og med 16 juni 1937.

Vedtekten lyder efter forandringen således:

§ 1. Barber- og frisørforretninger skal holdes lukket hverdager fra kl. 19 til næste hverdags morgen kl. 8,30 med følgende undtagelser:

- I tiden fra og med 16 juni til og med 15 august skal holdes lukket fra kl. 18.
- De siste 8 hverdagene før julaften kan holdes åpent til kl. 20, julaften — når denne faller på en hverdag — lukkes kl. 16.
- Mandag, tirsdag og onsdag før skjærtorsdag, fredag og lørdag før statskirkelige konfirmasjonssøndager for Stavanger, 15 og 16 mai og nyttårsaften — når denne faller på en hverdag — kan lokaler hvor det blir drevet damefrisørforretning holdes åpne til kl. 20.
- 17 mai holdes lukket hele dagen.

§ 2. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 3. Overtredelse av denne vedtekt blir å straffe efter straffelovens § 339, 2.

**Skriv** fra Socialdepartementet.

7 desbr.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle umbrigde vedtaket åt Hustad heradstyre, Møre og Romsdal fylke, i møte 25 juni 1936 om vedtekt um stengjingstid for utsalsstader.

7 desbr. Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 1 januar 1937.

Vedtekta lyder so:

§ 1. Utsalsstader for varor skal med nedannemnde undantak på kvardagar vera stengde frå kl. 20 til kl. 8.

Nyårs-, påske-, pinse- og jolaftan stengjast kl. 17 og 17 mai kl. 15.

§ 2. På sun- og helgedagar skal dei haldast heilt stengde.

§ 3. I stengjingstida må kundar ikkje sleppast inn, men kundar som er komne inn før stengjingstid, kan ekspederast etter stengjingstid.

§ 4. I storsild- og torskefisketida kan det etter stengjingstid vera løyve å ekspedera fiskarar, som ikkje tidligare på dagen har høve til å kjøpe sine varor.

§ 5. Bensinstasjoner går ikkje inn under fyresegnene i denne vedtekta.

§ 6. Brot på desse vedtekter vert straffa etter lova. Jfr. straffelovas § 339, 2.

7 desbr. **Skriv** frå Sosialdepartementet.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 vedtaket åt Frosta heradstyre, Nord-Trøndelag fylke, i møte 27 november 1936 um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader.

Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 2 januar 1937.

Vedtekta lyder so:

§ 1. Utsalsstader for varor skal på kvardagar vera stengde frå kl. 20 til kl. 7 i månadene oktober—april og frå kl. 21 til kl. 7 i månadene mai—september.

Jolaftan, påskeaftan, pinseaftan og nyårsaftan stengjast kl. 17. På sun- og helgedagar haldast heilt stengt.

§ 2. I stengjingstida må kundar ikkje latast inn. Det er likevel høve til etter stengjingstid å ekspedera kundar som er komne inn fyre stengjingstid.

§ 3. Brot på desse vedtekter vert straffa etter lova. Jfr. straffelovas § 339, 2.

7 desbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet.

I henhold til bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 11 desember 1924, jfr. § 67 i lov om brandvesenet av 15 august 1908, stadfester som gjeldende inntil videre den av Spydeberg herredstyre, Østfold fylke, i møte 24 november 1936 vedtatte tilleggsbestemmelse til brandlovens § 24 for det brandloven underlagte strøk omkring Spydeberg jernbanestasjon.

Tilleggsbestemmelsen er sålydende:

7 desbr.

«Brandvernet hører under en brandchef, som tillikemed brandchefens stedfortreder velges av herredstyret blandt brandvernets medlemmer.»

**Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet.

7 desbr.

I henhold til § 1 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 bestemmer departementet herved, at den ovennevnte lov skal være gjeldende i Skogn herred, Nord-Trøndelag fylke, innen følgende grenser.

**Strøk omkring Skogn stasjon.**

Grensen tar sitt utgangspunkt ved riksvei i merket mellom Sandberg nordre og Ree, går derefter over jernbanelinjen og op til Holåsen (Paul Holands eiendom), derfra følges merket mellom Sandberg nordre og Holan—rett over Lunden til merket mot Nordtun, derfra går grensen rett op til riksvei ved Kornmagasinet og derfra i rett linje skjærende jernbanelinjen og inn på riksvei ved Gruslinjens innløp på denne og videre til utgangspunktet.

**Strøk på Nesset.**

Grensen tar sitt utgangspunkt i mellom Staup og Fagerstrand, følger Sundet og sjøen til gjerde mellom gårdene Bamberg og Gjemble, derfra går den langs dette gjerde til Bjørkhaug—brekk på linjen der ved større enslig gran, derfra i rett linje til høispent lysstolpe på toppen sydøst for Bamberg gård, der gjør linjen et brekk, fra denne lysstolpe langs hoidedraget ned til den offentlige vei ovenfor Nils Alfnes's eiendom Sørheim. Fra dette punkt følges veien ned til Breidablikk gammelheims eiendom og videre rett ned i Sundet til utgangspunktet. Dette felt grenser mot Levanger Kjøpstad, det er bare sundet mellom.

**Skrivelse** fra Justisdepartementet.

8 desbr.

Departementet godkjenner etter § 46 i landskommuneloven, jfr. kongelig resolusjon av 14 november 1924, vedtak av Sør-Vågsøy herredstyre, Sogn og Fjordane fylke, i møte 15 august 1936 om å oprette kommunalt folkeregister fra samme dag.

Departementet godkjenner videre etter lov om folkeregistre av 24 juni 1915, jfr. kongelig resolusjon av 2 desember 1927, vedtak i samme møte og av 14 november 1936 om vedtekter for folkeregistret.

Vedtektene lyder så:

§ 1. I medhold av lov av 24 juni 1915 om folkeregister skal der fra 15 august 1936 opprettes et folkeregister for Sør-Vågsøy herred.

§ 2. For istandbringelse av dette folkeregister skal der pr. 15 august 1936 optas et manntall over samtlige i kommunen fast eller midlertidig bosatte personer.

Til kontroll av folkeregistret skal der senere hvert år den 1 januar optas et lignende manntall, hvis ikke formannskapet bestemmer noe annet.

§ 3. Ved disse folketellinger (manntall) skal enhver som er fast eller midlertidig bosatt innen kommunen, være pliktig til for sig og medlemmer av sin husstand (familie-medlemmer, tjenere, losjerende og andre) å meddele folkeregistret opplysninger om fullt navn, stilling eller erhverv, bopel, fødselsår og fødselsdag, fødested, statsborgerforhold, ekteskapelige stilling, og for innflyttede personers vedkommende tillike datum og årstall for deres flytning til kommunen, samt hjemstavn. Videre skal eventuell arbeidsgiver oppgis, tiden for og varigheten av arbeidet hos hver enkelt arbeidsgiver, erhverv utenfor Sør-Vågsøy samt i tilfelle opplysning om man har losjert på vedkommende arbeidssted.

§ 4. Enhver som avgir grunn eller husrum til beboelse av andre, skal meddele oppgave til folkeregistret over de personer, til hvem grunn eller husrum avgis, samt over leilighetenes antall og størrelse (antall rum).

§ 5. De i §§ 3 og 4 omhandlede opplysninger og oppgaver kan enten innhentes ved personlig henvendelse av noen som dertil av folkeregistret er bemyndiget eller forlanges meddelt gjennom utfylling av skjemaer, som tilstilles de opplysningspliktige, og atter innen rimelig tid avhentes hos dem. Enhver gårdeier er pliktig til for sig og sin gård å sørge for at listene blir utdelt og innsamlet. Huseieren bærer ansvaret for at samtlige leieboeres lister blir levert i utfylt stand og huseieren skal attestere listenes riktighet hvad angår navn og antall og spesielt skal huseieren attestere riktigheten av de oppgitte datoer og årstall for innflyttede personer.

§ 6. Enhver som tar fast eller midlertidig bopel i kommunen, eller som flytter fra en bolig til en annen innenfor kommunens grenser, eller som flytter ut av kommunen for å få fast eller midlertidig bopel annet steds, har å melde dette til folkeregistret for sig og medlemmene av sin husstand med oppgivende av de flyttendes fulle navn, fødselsår og fødselsdag samt livsstilling; huseieren (husverten) skal attestere disse flytningers riktighet således, at han sammen med den flyttende underskriver flyttemelding. Forsåvidt de øvrige i foregående paragraf nevnte opplysninger ikke tidligere er meddelt folkeregistret, oppgis også disse.

8 desbr.

## Flytningsmelding.

Herved meldes til ..... folkeregister  
 adr. .... at nedenanførte personer den  
 ..... 193..... er flyttet  
 fra ..... vei (gate) nr. .... etasje } gnr. .... bnr. ....  
 eller eiendommens navn og beliggenhet }  
 til ..... vei (gate) nr. .... etasje } gnr. .... bnr. ....  
 eller eiendommens navn og beliggenhet }

NB. På samme blankett må bare opføres de personer som følges  
 ad i flytningen, d. v. s. flytter fra samme sted til samme  
 sted.

| Fullt navn.<br>(Det daglige<br>navn under-<br>strekkes; for<br>hustru og enker<br>tilføies pike-<br>navn) | Livstilling og<br>erhverv,<br>(arbeidsgiver,<br>arbeidssted).<br>Her angis for<br>losjerende og<br>tjenere tillike<br>hos hvem de<br>bor | Fødselsår og dag.<br>Fødested | Ekteskapelig<br>stilling | Når innflyttet til | Statsborgerforhold | Når innflyttet til<br>landet | Hjemstavn ved inn-<br>flytningen til ..... |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|--------------------------|--------------------|--------------------|------------------------------|--------------------------------------------|
| 1.                                                                                                        |                                                                                                                                          |                               |                          |                    |                    |                              |                                            |
| 2.                                                                                                        |                                                                                                                                          |                               |                          |                    |                    |                              |                                            |
| 3.                                                                                                        |                                                                                                                                          |                               |                          |                    |                    |                              |                                            |
| 4.                                                                                                        |                                                                                                                                          |                               |                          |                    |                    |                              |                                            |
| 5.                                                                                                        |                                                                                                                                          |                               |                          |                    |                    |                              |                                            |
| 6.                                                                                                        |                                                                                                                                          |                               |                          |                    |                    |                              |                                            |
| 7.                                                                                                        |                                                                                                                                          |                               |                          |                    |                    |                              |                                            |
| 8.                                                                                                        |                                                                                                                                          |                               |                          |                    |                    |                              |                                            |
| 9.                                                                                                        |                                                                                                                                          |                               |                          |                    |                    |                              |                                            |
| 10.                                                                                                       |                                                                                                                                          |                               |                          |                    |                    |                              |                                            |
| 11.                                                                                                       |                                                                                                                                          |                               |                          |                    |                    |                              |                                            |
| 12.                                                                                                       |                                                                                                                                          |                               |                          |                    |                    |                              |                                            |

..... i ..... den ..... 193.....

.....  
 (anmelderens navn og stilling).

Underskrift av den flyttendes husvert  
 med påført noliaktig adresse.

desbr.

§ 7. Enhver som avgir grunn eller husrum til beboelse av andre, skal melde til folkeregistret hvem der på de i § 6 nevnte måter flytter til eller fra hans eiendom eller husleilighet. Om huseierens attestasjon se §§ 5 og 6.

§ 8. Fristen for avgivelse av de meldinger, som er foreskrevet i §§ 6 og 7 er 14 dager efterat flytningen fant sted. Meldingen kan skje enten skriftlig eller ved fremmøte på folkeregistret. Telefonmeldinger godtas ikke.

§ 9. Ved avgivelse av skriftlig anmeldelse skal følgende skjema anvendes:

(Se skjema foregående side).

Denne anmeldelse skal utfylles nøiaktig og innleveres til Sør-Vågsøy folkeregister. Den kan også i frankert konvolutt, og på anmelderens eget ansvar for riktig fremkomst, sendes i posten til folkeregistret. For å være gyldig må den være underskrevet av anmelderen samt av den flyttendes husvert eller losjivert.

§ 10. Når folkeregistrets virksomhet er begynt, bortfaller melding til lensmannen efter lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 § 19, likesom innflytningsattester efter samme tidspunkt for fremtiden skal forevises for folkeregistret, og utflytningsattester utstedes av dette. Registret fører dog ikke særskilt fortegnelse over innflyttede.

§ 11. Overtredelse av nærværende vedtekter eller å avgi vitterlig uriktige oppgaver medfører straff efter straffelovens § 339.

8 desbr.

#### Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

I henhold til § 3 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 approberes som gjeldende inntil videre den av Stavanger bystyre i møte 12 november 1936 vedtatte vedtekt til bygningslovens § 58 for Stavanger.

Vedtekten er sålydende:

1. Deling av eiendom må ikke foregå uten efter en av byplanrådet godkjent delingsplan.
2. Ingen opmålingsforretning kan foretas før byplanrådets samtykke til deling foreligger.

9 desbr.

#### Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

I medhold av lov nr. 4 av 9 juli 1926 § 3, 2net ledd, meddeles approbasjon på en av Hørg herredstyre, Sør-Trøndelag fylke, under 28 november 1936 vedtatt beslutning, hvorved bestemmes at enhver eier eller besidder av hund i herredet, skal holde hunden i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

Undtatt fra forbudet er hunder som under lovlig jakt 9 desbr. godtgjøres å være ledsaget på forsvarlig måte av eier eller besidder.

**Skrivelse** fra Socialdepartementet.

10 desbr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer Bodø bystyres beslutning i møter 2 oktober og 3 desember d. å. om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten trer i kraft 10 desember d. å. fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser ophører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1. Utsalgssteder for varer skal med de nedenfor nevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8, dog kan der i tiden fra og med 10 til og med 23 desember holdes åpent til kl. 19.

1 og 17 mai lukkes kl. 12, julaften kl. 16, nyttårsaften, påskeaften, pinseaften og St. Hans-aften kl. 17.

På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2. Utsalgssteder, herunder kiosker, hvorfra der ikke selges andre varer enn cigarer, cigaretter, tobakk, artikler for tobakksrøking, spillkort, spaserstokker, dag- og ukeblad, frimerker, brevkort og skrivesaker, spisesjokolade, konfekt, sukkertøi og mineralvann, alkoholfritt øl, friske grønnsaker og frukter, fiken og dadler, skal holdes lukket på hverdager fra kl. 21 til kl. 8. På søn- og helligdager, undtagen 1 juledag, 1 påskedag og 1 pinsedag og langfredag kan der holdes åpent fra kl. 17 til kl. 21.

Bestemmelsen i § 1, annet ledd, gjelder også disse utvalg, dog med undtagelse for 1 og 17 mai, da der kan holdes åpent til kl. 13. Hvis 1 eller 17 mai faller på en søndag, kan der holdes åpent fra kl. 18 til kl. 20. Julaften når denne faller på en søndag, holdes helt lukket. På St. Hans-aften og nyttårsaften, når disse faller på en søndag, kan holdes åpent fra kl. 17 til kl. 18.

§ 3. Utsalgssteder som kun forhandler melk, fløte, smør og ost kan på 2 juledag, skjærtorsdag, 2 påskedag og 2 pinsedag holdes åpne fra kl. 8 til kl. 10. Forøvrig kommer bestemmelsene i § 1 til anvendelse for disse utvalgsteder.

§ 4. Utenom de i denne vedtekt nevnte tider kan salg og levering av petroleum, bensin og smørølje til automobiler, fly og motorbåter, samt av proviant, sjøkarter, bunkers, maskinrekvisita og vann til skibsbruk og av tønner, is og salt til sild og fisk finne sted.

10 desbr. § 5. I lukningstiden må ikke kunder slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstiden å ekspedere de kunder og ordrer som er kommet inn før lukningstid.

§ 6. Overtredelse av denne vedtekt medfører straff i henhold til straffelovens § 339, 2.

10 desbr. **Skrivelse** fra Landbruksdepartementet.

Mer hjemmel i § 44 i lov av 20 mai 1899 angående jakt og fangst og kongelig resolusjon av 25 september 1931 bestemmes at h a r e skal være fredet det hele år på øiene Løkta og Tomma i Dønnes og Nesna herreder og på øia Handnesøy i Nesna herred samt på Tjeldøy i Lødingen og Tjeldsund herreder i Nordland fylke.

Denne bestemmelse som trer i kraft 1 januar 1937, gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1940.

Overtredelse av denne bestemmelse er belagt med straff.

11 desbr. **Kongelig resolusjon.**

Lov om høiere almenskoler av 10 mai 1935 § 38, 1ste og 2net punktum, om Undervisningsrådets medlemstall og de skriftlige artiumsfags representasjon i rådet, settes i kraft straks.

11 desbr. **Kongelig resolusjon.**

I. Ansettelsesretten for ekstraordinære politiinspektører, politiadjutanter og politifullmektiger (hjelpelitifullmektiger) som opnevnes i medhold av lov om politiet av 13 mars 1936 § 3, tredje ledd, legges til Justisdepartementet.

II. Ekstraordinære politimestre, politiinspektører, politiadjutanter og politifullmektiger (hjelpelitifullmektiger) opnevnt i medhold av lov om politiet av 13 mars 1936 § 3, tredje ledd, som har bestått juridisk embedseksamen med beste eller næstbeste karakter, skal ha påtalemyndighet.

III. Ekstraordinære politiinspektører, politiadjutanter og politifullmektiger (hjelpelitifullmektiger) med juridisk embedseksamen med beste eller næstbeste karakter, meddeles selvstendig påtalemyndighet i samme utstrekning som sådan tilkommer politimestrene dog således at de efter bestemmelsen i straffeprosesslovens § 75 siste punktum ikke kan beslutte tiltale eller anke, og dessuten inntil videre heller ikke fatte beslutning om anvendelse av andre rettsmidler.

IV. Justisdepartementet bemyndiges til i tilfelle å treffe annen bestemmelse om i hvilken utstrekning selvstendig

påtalemyndighet skal kunne utøves av de ekstraordinære 10 desbr.  
politiinspektører, politiadjutanter og politifullmektiger  
(hjelpopolitifullmektiger).

### Kongelig resolusjon.

11 desbr.

Med hjemmel i §§ 11 og 4 i helseloven av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og med hjemmel i § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900, gis stadfesting på vedtak av Dovre herredstyre, Opland fylke, i møte 7 april 1936 om almindelige helseforskrifter for herredet og forskrift om meldeplikt når tuberkuløs syk skifter bopel.

Forskriftene er sålydende:

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann, valgt blandt helserådets medlemmer. Tilsynsmennene har i hver sin krets plikt til å påse helseforskriftene gjennomført og overholdt. Tilsynsmennene velges i første helserådsmøte efterat nyvalgt herredstyre har begynt sitt virke og fungerer til neste valg.

§ 2. Ved opførelse eller påbygning av bolig, som er bestemt til varig opphold for mennesker, eller av uthus til sådan bolig, skal anmeldelse derom gjøres til nærmeste medlem av helserådet. Denne sender melding videre til helserådets ordfører. Følgende skal iakttas:

- a. Ved nybygg skal der til hustomt velges et sted med lett adgang til godt og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp.
- b. Avstanden mellom våningshus og matbod på den ene side, privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side må ikke være mindre enn 10 meter.
- c. Bebyggelsen skal ordnes således, at der kan komme så meget sol til beboelsesrummene som den plass en har til rådighet gir anledning til, og intet hus må anbringes slik at det tar bort sollyset fra annet beboelseshus.
- d. Matjordlaget skal fjernes fra hustomten; denne skal være tørr og ved tilstrekkelig avgrøftning og avledning beskyttet mot overvann og mot grunnvann til sådan dybde som anlegg av tørr kjeller gjør nødvendig. På tun og gårdsplass skal fordypninger utfylles, så der ikke dannes vann eller sølepytter.
- e. Våningshus som er bestemt til varig opphold for mennesker, skal opføres på undermur av gråstein eller betong av minst 30 cm høyde over jorden. Undermuren skal være tett, og hvor der ikke er kjeller skal den være forsynt med minst

- 11 desbr. 2 trekkhull, hvert minst 150 cm<sup>2</sup> stort. Trekkhullene må være dekket med smågitret rist. Over grunnmuren skal der legges isolasjonsbelegg. Hvor der ikke er kjeller må der mellom gulvet i 1 etasje og jordoverflaten være minst 60 cm avstand.
- f. Gulvet i nederste etasje skal være dobbelt og forsynt med tørr fyll mellom gulvene.
- g. Ethvert beboelsesrum som ikke har skråtak skal være minst 2,50 meter høgt fra gulv til loft. I eneboliger og småhus kan dog høyden innskrenkes til 2,35 meter og i enkelte rum som innredes fra nytt av i eldre bygninger kan høyden med helserådets samtykke innskrenkes til 2,20 meter. Hvor loftsbjolkene er frittliggende regnes høyden til disses underkant. I rum med skråtak må en så stor del av rummet som svarer til halvdelen av dettes gulvflate, ha en høyde på minst 2,5 meter — i eneboliger og småhus 2,35 meter — og høyden under skråtaket må intet sted være under 1,5 meter. Hvor sådant rum innredes fra nytt av i eldre bygninger kan med helserådets samtykke største høyde under skråtaket innskrenkes til minst 2,20 meter og laveste høyde minst 1,25 meter.
- h. I hvert beboelsesrum skal der være minst 1 vindu som kan åpnes. Vinduets lysåpning skal tilsvare minst 1/10 av rummets gulvfalte. Hvor lysforholdene er særlig gunstige kan dog en mindre lysåpning med helserådets samtykke tillates, likesom en større lysåpning kan kreves hvor lysforholdene er særlig ugunstige. I eldre beboelsesrum som ikke har noe vindu som kan åpnes, skal minst ett sådant anbringes innen 1 år etter at disse forskrifter er blitt stadfestet.
- i. Arbeidsrum og verkstedslokaler er undergitt helserådets tilsyn og de bestemmelser det måtte gi for å hindre sanitære misligheter i det enkelte tilfelle. Helserådet kan kreve anbragt de ventilasjonsinnretninger som det finner nødvendig. — Om ventilasjon i garasjer og reparasjonsverksteder for motorvogner se kongelig resolusjon av 17 april 1931.
- j. Midlertidige losjihus for anleggsarbeidere og arbeidere ved tilfældige arbeider kan helserådet forby brukt, hvis de ikke tilfredsstiller de krav i sanitær henseende som helserådet anser nødvendig. Der skal ikke være større belegg på hvert rum enn at det blir 10 m<sup>3</sup> på hver mann. Hver arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr. Der skal være vaskestell i fornødent antall og eget rum til tørk av klær. Rumene i disse losjihus skal daglig rengjøres.

§ 3. Kjellere skal være tørre, rene og luftige. Hvis der 11 desbr.  
 jevnlig skjer ansamling av vann i en kjeller, skal helserådet  
 ha rett til å påby sådan drenering av grunnen at kjelleren kan  
 holdes tørr. Kjelleren skal ha vindu eller annen åpning som  
 kan brukes til luftveksling.

For kjellerrum som benyttes til beboelse, handel eller  
 verksted, skal følgende bestemmelser gjelde:

Høgden fra gulv til loft skal være minst 2,50 meter. Over-  
 kanten av jorden på husets utside må intetsteds stå mere enn  
 1,25 meter høgre enn kjellerens gulv. Ytterflatene av veggene  
 skal være skilt fra jorden ved en 60 cm bred luft- og lysgrav,  
 der skal gå minst 20 cm dypere ned enn kjellergulvet og være  
 godt drenert.

Grunnen under sådant kjellerrum skal være godt drenert  
 og fylt med et minst 20 cm høgt lag av pukksten. Gulvet skal  
 være dobbelt og fylt med tørr fyll og ligge minst 0,5 meter  
 over høyeste grunnvannstand. Det underste gulv skal være av  
 vanntett stoff — asfalt, cement eller lignende, — det øverste  
 skal være et minst 6,5 cm tykt, godt sammenpløiet tregulv.  
 Rummet skal være forsynt med ovn og friskluftventilasjon  
 efter helserådets nærmere bestemmelse.

Det skal ha minst 1 vindu som kan åpnes. Vindusflaten  
 skal være minst 1/10 av gulvflaten, og minst 2/3 av lysåp-  
 ningen skal være over jordflatens nivå.

§ 4. Dersom der i beboelsesrum benyttes kokeovn, skal der  
 anbringes hensiktsmessig innretning til å bortlede dampen.

§ 5. Helserådet kan påby utflytning fra bolig eller rum som  
 av mangel på tilstrekkelig lys eller luft ved fuktighet, urens-  
 lighet, overfylling med beboere eller på annen måte har vist  
 sig å være bestemt skadelige for sundheten.

Intet skolelokale eller annet forsamlingslokale må tas i  
 bruk før det er godkjent av helserådet.

Om forsamlingslokaler, skoler og kirker er utferdiget sær-  
 skilte forskrifter, som gjelder for hele landet, se kongelig resolu-  
 sjon av 25 april 1913, 20 november 1931 (med tillegg 16 september  
 1932) og 21 september 1934.

Husdyr, undtagen hund og katt, må ikke huses i beboelses-  
 rum eller i rum som benyttes som opbevaringssted for mat-  
 varer, og der må fra dyrenes opholdssted ikke kunne skje tilsig  
 til noe sådant rum eller brønn, bekk eller annet sted hvorfra  
 tas drikkevann for mennesker eller dyr eller tas vann til bruk  
 i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelses-  
 midler.

I tettere bebyggede strøk kan helserådet fastsette spesielle  
 forholdsregler for eller ganske forby at der holdes husdyr av  
 forannevnte slags, hvis dermed følger sanitær ulempe.

11 desbr. Helserådet bestemmer hvilke strøk der til enhver tid er å anse som tettere bebyggede.

§ 7.

- a. Til ethvert våningshus skal der innrettes et privet med privetbinge. Dette må ligge minst 10 meter fjernet fra eget eller andres våningshus og matbod, samt fra offentlig eller felles privat vei. Fra privetet må der ikke kunne skje tilsig hverken til noen av de nevnte steder eller til opkomme, brønn, bekk eller andre steder, hvorfra der tas drikkevann for mennesker eller husdyr eller vann til annet husbruk, og heller ikke til vann, som brukes i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.
- b. Ved bygninger og steder, hvor der jevnlig samles mange mennesker, f. eks. ved faste utstillingsplasser, kommunelokaler, kirker, bedehus, hoteller, skoler, verksteder, ungdomslokaler eller andre forsamlingslokaler, skal der være priveter og urinsteder særskilt for menn og kvinner og av sådan størrelse og innretning som helserådet for hvert sted bestemmer.
- c. Privetbinger skal være innklædd og påfylles strømidler så ofte og i sådan mengde, at ekskrementene holdes tildekket. Bingene skal tømmes minst 2 ganger årlig og ellers når helserådet av sanitære grunner krever det. Med helserådets samtykke kan privet innrettes i egen bygning eller i annen uthusbygning i kortere avstand enn 10 meter fra våningshus, matbod og vei eller inne i våningshuser, hvis der innrettes frostfritt vannklosett eller klosettinnretning med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

Der må ikke komme stank fra privetet til beboelsesrum, kjøkken eller rum hvor matvarer opbevares. Privetet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig igjenlukket. Det skal ha vindu som kan åpnes til fri luft og være forsynt med luftpipe. Setet skal være forsynt med tilhengslet lokk. Anvendes flyttbare beholdere, skal de stå i kasse på tett underlag. De skal jevnlig påføres et strømiddel i så tilstrekkelig mengde at ekskrementene dekkes. Beholderne skal tømmes før de blir  $\frac{3}{4}$  fulle eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner forlanger det. Ved hver tømning skal beholderen ordentlig rengjøres.

Priveter skal alltid holdes tilbørlig rene.

Anbringes pissoarer inne i beboelseshus, skal de innrettes som foran omhandlet for klosettrum i beboelseshus. Anbringes urinsteder annensteds, skal helserådets nærmere bestemmelser derom efterfølges. Pissoarer skal gis avløp til kloakk eller annet av helserådet godkjent sted. De skal holdes godt rene.

Med hensyn til stank eller tilsig fra pissoarene, skal disse være undergitt de samme bestemmelser som priveter.

§ 8. Sjøppel, feieskarn eller annet avfall så vel fra beboelseshus som fra bedrifter må ikke slås utenfor husdøren, men skal enten brennes, samles i tette med lokk forsynte kasser, legges i kompost eller bringes bort til sted, som dertil måtte være anvist av helserådet. Anvendes kasser, skal de tømmes og rengjøres, før de blir ganske fulle og så ofte at stank undgås, og dessuten når helserådet av sanitære grunner finner det nødvendig.

Komposter eller andre oplag av avfall eller gjødningsstoffer må ikke legges nærmere alfarvei, beboelseshus eller matbod enn 10 meter. De skal alltid holdes vel tildekket med jord og de skal anlegges således at derfra ikke skjer tilsig til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

Vaskevann og skyllevann og lignende må ikke slås like utenfor døren eller i dennes eller våningshus og matbods nærhet, men i godt tildekkede synkebrønner, synkegrøfter eller på kompost som ikke må ligge nærmere våningshus, matbod eller alfarvei enn 10 meter og således at derfra ikke skjer tilsig til ovennevnte steder eller til sted hvorfra tas drikkevann til mennesker, dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler eller til nabos eiendom, uten dennes tillatelse. Synkebrønner og synkegrøfter skal rengjøres og spyles så ofte det viser sig nødvendig. Kloakkvann skal ledes til stor synkebrønn, synkegrøft til stenur eller beleilig bakkeskråning under hensyntagen som ovenfor nevnt.

Enhver vask, hvori tømmes skyllevann, skal være forsynt med fast rist og vannlås.

Ådsler skal enten brennes eller nedgraves på et avsides sted, minst 1 meter under jordoverflaten.

Fra uthus eller bedrifter må der ikke skje tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller forråtnende stoffer til vann som benyttes som foran nevnt, heller ikke til offentlig eller felles privat vei, og ikke til nabos eiendom uten hans tillatelse.

### *Kloakker.*

§ 9. Hvor kloakk inntil en avstand av 32 m kan tilknyttes offentlig kloakk eller grøft, er eier av våningshus, når helserådet forlanger det, forpliktet til på egen bekostning å anlegge en sådan. Kloakken må være forsvarlig utført, ha innretning til å opta overvann og spillvann, ventileres og være frostfri, og må med letthet kunne holdes i orden og renses, så stank og annen

- 11 desbr. ulempe til enhver tid undgås. Forårsaker utmunning av kloakk i åpne grøfter, rennestener eller annet sted på innmark stank eller ulemper, kan helserådet pålegge vedkommende å endre forholdet og i tilfelle forby bruk av kloakken inntil manglene er avhjulpet.

Kloakkavstikkere skal være av jernrør, glaserte lerrør eller annet av helserådet godkjent materiale. De skal være tette i sammenføiningene og holdes i forsvarlig stand. Rensning av kloakker og kummer må skje til tider og på den måte at minst mulig ulempe derved oppstår. Rensning må skje så ofte, at avløpet ikke stanser op eller stank oppstår til ulempe for omkringboende. Det optatte bunnfall må straks føres bort.

Hvor der er anlagt kloakk skal hver beboelsesleilighet ha minst 1 vask forsynt med vannlås eller annen av helserådet godkjent innretning som hindrer kloakkgass fra å trenge ut. De offentlige kloakker skal renses og spyles i den utstrekning som helserådet finner det nødvendig.

Tilfredsstiller eldre kloakkanlegg ikke de opstilte fordringer, kan helserådet påby dem omlagt i den utstrekning det er nødvendig for å forebygge sanitære misligheter.

§ 10. Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på sådan måte at intet av betydning spilles. I tettere bebyggede strøk og på marker som har helling til brønn, bekk eller annet sted hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler, skal gjødningsstoffene enten hurtigst mulig nedmuldes eller tildekkes med jord. Privetgjødning må ikke oplegges eller spredes nærmere brønn, bekk eller annet sted hvorfra vann tas til bruk som foran nevnt enn 10 meter og annen naturlig gjødsel ikke nærmere enn 5 meter.

§ 11. Brønn, bekk eller annet vann hvorfra der tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder næringsmidler eller nydelsesmidler, må ikke forurenses på noen som helst måte. Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann tatt fra sted som ligger privet, urinsted eller gjødseloplager nærmere enn 10 meter eller som har tilsig derfra.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot overvann, de skal tømmes og renses minst 1 gang hvert år eller oftere hvis helserådet av sanitære grunner krever det. Renvannsbrønner, som ikke er større enn 2 meter på hver kant, skal være stensatt eller på annen måte klædd på sidene, overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Eier av leiegård, arbeiderbolig, fabrikk eller forsamlingshus skal være pliktig til å sørge for tilstrekkelig og rent drikkevann.

Helserådet kan til enhver tid forby drikkevann benyttet 11 desbr.  
hvis det finner vannet uhygienisk til bruk.

§ 12. Ved anlegg av bedrifter, som helserådet antar kan volde sanitære ulemper, skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet før driften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er i gang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig at noen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand enn der nødvendig flyter av dens eget vesen, skal vedkommende rette sig efter de pålegg som helserådet gir til forebyggelse av den sanitære fare.

Innredning av slakterier, pølsemakerier, bakerier, meierier og lignende steder for tilvirkning, opbevaring og behandling av matvarer, skal være godkjent av helserådet, som også i ethvert tilfelle kan gripe inn, hvis mangler ved renholdet eller andre sanitære misligheter gjør det påkrevet.

§ 13. Se lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936).

Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler og heller ikke bruksgjenstander, som kan være skadelige for sundheten, derved at de inneholder giftige bestanddeler.

Det er forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler som er tilsatt noe stoff, som av helserådet ansees skadelig for sundheten, eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet, kan helserådet forby at der blir solgt eller på annen måte overdratt nærings- og nydelsesmidler, som kommer fra eller falholdes på steder hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver. Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler som er kommet fra steder, hvor der blandt mennesker eller dyr forekommer tilfelle, eller finnes noen bacillebærer av farlig smittsom sykdom, som kan utbredes med varene.

Hvor det er nødvendig, kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte at varer, som finnes

11 desbr. skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

§ 14. Se lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936).

Fjøs skal være lyse. De skal holdes rene og vel luftet. Storrengrjøring minst en gang om året: Vasking av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann og utluftning med gjennomtrekk i flere dager.

Binger for kalv og sau skal hyppig tømmes og kalkes. Foringskrybber skal vaskes og spyles hver dag. Kuene skal holdes rene.

Melkekar og melk må behandles med den største renslighet. I ethvert fjøs skal der være en vaskevannsstol med vaskefat, såpe og rent håndklæde.

Den som melker, skal være iført en ren melkedrakt og skal før melkingen såpevaske sine hender, og er juret eller kuas bakparti tilsølet, må der før melkingen foretas en grundig avvasking av de tilsølete partier og etterpå en fullstendig avtørring med ren, tørr klut. Alle melkekjørler og de arbeidsklær som brukes under melkingen, må opbevares i rum utenfor fjøset. Under melkingen må ombæring av stråfôr, utmåking av gjødsel eller annen virksomhet som frembringer støv eller stank i fjøset, ikke finne sted. Melken må snarest mulig bringes ut av fjøset og siles over i rene spann.

Melk må så vidt mulig ikke opbevares i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås, må de kar hvori den opbevares, være tildekket. Under ingen omstendighet må melk opbevares i soverum eller i rum hvor syke oppholder sig.

Ved sykdom blandt besetning skal salg av melk fra vedkommende ku stanses og ved mistanke om smittsom sykdom i husstand skal alt salg av melk stanses. Forholdet meldes til nærmest boende helserådsmedlem, som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning herom til helserådets ordfører.

#### *Forskrifter for butikker.*

§ 15. Se lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936).

Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet. Utenfor inngangsdøren skal der være anbragt fotskraper. Gulv og disker skal daglig rengjøres. Helserådet kan treffe nærmere bestem-

11 desbr.

melse herom. Tørr feining er forbudt, likeså spytning på gulvet. Hovedrengjøring skal foregå minst én gang om året eller oftere hvis helserådet finner det påkrevd. Helserådet kan gi påbud om at der skal finnes et tilstrekkelig antall spyttebakker av en av helserådet godkjent størrelse og form. Spyttbakkene skal i tilfelle daglig rengjøres og deres innhold brennes. Deres bunn skal være dekket av fuktig sagmugg, torv eller lignende. På iøinefallende steder skal der finnes opslag om forbud mot spytning på gulvet. Butikker hvor der selges melk, fløte eller andre matvarer, og rum hvor melk eller matvarer som skal selges, blir bearbeidet eller tilberedt, må ikke brukes som soverum eller kjøkken. Disse butikker og rum skal være forsynt med rent vaskevann, såpe og rene håndklær, og de personer som håndterer varene, skal jevnlig vaske sine hender. De skal iaktta renslighet ved innpakningen og må f. eks. ikke blåse posene op eller væte fingrene i munnen.

Melk, fløte og andre matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenslighet så vel i butikkene som i tilberednings- og lagerrummene. Når det lar sig gjøre, skal varene anbringes i vel renholdte tildekkede kar, skuffer, skap med dører, hyller med forheng eller lignende. Vekt- og måleredskaper som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer, skal være rene når de brukes. I melkeutsalg må der ikke drives handel med andre varer som kan forurense melken eller gi den usmak. Det er selgeren forbudt å innpakke matvarer i aviser eller urent papir. Ved omførsel av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og all annen forurensning.

Tobakksrøkning er forbudt i butikker hvor der selges matvarer. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem som de kjøper. Opslag herom og om forbud mot tobakksrøkning skal finnes på lett iøinefallende sted i vedkommende butikker.

I hver butikk skal der være opslått særavtrykk av ovenstående bestemmelser.

### *Bakerier.*

§ 16. Se lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936).

1. Bakerier eller rum som står i åpen forbindelse hermed, må ikke benyttes som sovested. Gulv, vegger og tak skal være i slik stand at de lett kan vaskes. Hver dag efter endt arbeide skal gulvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører skal vaskes hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår.

- 11 desbr. Under rengjøring må bakverk omhyggelig tildekkkes eller fjernes.
2. Bakeribedriften uvedkommende gjenstander som kan bidra til å samle støv eller forårsake stank i arbeidsrommene eller hindre disses rengjøring, må ikke finnes i bakeriet eller i de rum som står i åpen forbindelse med dette. Heller ikke må matrester, gafler, kniver, skjear og matspann eller lignende opbevares i arbeidsrommene, heller ikke gangklær. Kull og annet brensel må ikke ligge løst utover gulvene, og aske og annet avfall må hver dag fjernes fra bakeriet.
  3. Trau, bord, hyller, plater, fjeler o. s. v. må daglig gjøres rene. De må ikke brukes til å sitte på.
  4. Smør, melk og annet som benyttes i bakverket må opbevares i rene tildekkede kar. De stoffer som benyttes til strykning av bakverk, må bare tillages for dagens behov. Strykevisker må være rene for hvert stoff, og må hver dag rengjøres i kokende vann.
  5. Melsekker skal avbørstes omhyggelig før de bringes inn i bakeriet og innholdet tømmes i baketrauet.
  6. Bruk av tobakk i hvilken som helst form er forbudt, likeså å henlegge tobakk, pipe og fyrstikker. Spytning er forbudt.
  7. Under sitt arbeide må bakeren være iført egen, ren, hvit drakt, som ikke brukes utenfor bakeriet, og som vaskes minst to ganger ukentlig.
  8. I bakeriet skal det være vaskevannsstell, såpe og rene håndklær.
  9. Bakerne må rense sine negler og vaske omhyggelig underarmer og hender umiddelbart før og etter deig- og brødlagningen. Likeledes vaskes hendene etter bruk av klosettet. Det er forbudt å beskjeftige personer i bakeriet som har sår, byller eller utslett på hender eller armer.
  10. Ombæring og utbringelse av brød og annet bakverk skal skje i rene kurver og kasser som er lukket eller forsynt med overbygning eller tett fastbundet ren presenning.
  11. Bakerier må ikke benyttes til klæsvask.
  12. I ethvert bakeri skal et eksemplar av disse forskrifter være opplått.

*Møller.*

§ 17. Se lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936).

1. Møller skal nedstøves minst 4 ganger årlig, og gulvene feies 2 ganger ukentlig.

11 desbr.

2. I møllekammeret og andre til møllen hørende rum som tjener til ophold for de møllesøkende eller møllens arbeidere, skal gulvene feies fuktig hver dag; og gulv, benker og stoler vaskes minst én gang i uken. Vinduer, dører og veggene i mannshøde vaskes minst én gang hvert fjerdingår.
3. Helserådet kan påby at disse rum skal være forsynt med et tilstrekkelig antall spyttebakker av en av helserådet godkjent størrelse og form. Spyttbakkenes bunn skal dekkes med fuktig sagmugg, torv eller lignende. De skal daglig rengjøres og deres innhold brennes eller behandles på annen av helserådet godkjent måte.
4. I enhver mølle skal ett eksemplar av disse forskrifter være opslått.

#### *Hoteller og losjihus.*

§ 18. Se forskrifter som i henhold til næringsmiddeloven av 19 mai 1933 er gitt ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 med tillegg av 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936 som gjelder for hele landet.

1. I ethvert soveværelse skal der for hver person være minst 10 kubikkmeter luft. Værelsene utluftes grundig hver dag. Gulvet vaskes hver dag. Hovedrengjøring av værelsene skal foretas minst 4 ganger om året.
2. Overbredslet på sengene forsynes med lerretspose, og denne samt putevar og underlaken skal skiftes for hver ny losjerende. Sengklærne for øvrig skal vaskes eller dampes minst 4 ganger om året. Sengene skal hver dag stå opslått minst 3 timer til utluftning.
3. På hvert værelse må der finnes vannkaraffel med friskt rent vann og dessuten 1 glass for hver losjerende, tilstrekkelig mengde rent vaskevann, vaskefat samt minst ett håndklæ for hver person. Håndklærne skiftes for hver ny losjerende.

Helserådet kan påby at der i ethvert rum skal anbringes spyttebakker av en av helserådet godkjent størrelse og form. Spyttbakkene skal tømmes og rengjøres hver dag. Spytning på gulvet er forbudt.

4. Dersom verten kommer til kunnskap om at han har hatt person lidende av smittsom sykdom i losji, har han øieblikkelig å melde det til helserådets ordfører og etterkomme de pålegg som denne gir ham.
5. Privet skal hver dag ettersees og vaskes.

#### *Kafeer.*

Kafeer og steder hvor mat og drikke serveres mot betaling, står under helserådets kontroll. Det samme skal gjelde for forsamlingslokaler.

11 desbr. De rum hvor der serveres, holdes rene og godt ventilerte. Gulvet vaskes hver dag. Helserådet kan påby, at der i ethvert serveringsrum skal anbringes spyttebakker av en av helserådet godkjent størrelse og form. Det er forbudt å spytte på gulvet.

Hovedrengjøring av lokalene skal foregå minst 4 ganger om året.

Brukt servise skal ordentlig rengjøres før det anbringes sammen med det rene. Urent servise må ikke tilbys noen gjest. Sprukne emaljekar må ikke benyttes. Kobberkar skal være vel fortinnet og kopper eller glass med skår eller sprekker må ikke anvendes.

Om opvask av servise (kopper og annet spisestell) se de for hele landet gjeldende forskrifter som er gitt ved kongelig resolusjon av 2 februar 1934 for herberger, losjhus, pensjonater, hoteller og forsamlingslokaler; jfr. Socialdepartementets rundskr. av 27 mars s. å. Skyller skal daglig fjernes fra lokalet. Børd og stoler skal holdes rene. Hvis ikke en tilstrekkelig renslighet overholdes, kan helserådet forby videre servering.

Hvad der ovenfor er anført angående spisestellet på kafeer skal også gjelde for forsamlingslokaler m. v., hvor der foregår servering.

#### *Offentlige boksamlinger.*

§ 19. Ved utlån av bøker fra offentlige boksamlinger skal følgende iakttas: Bøker må ikke utlånnes til personer lidende av akutt smittsom sykdom eller personer som tilhører husstand innen hvilken der er sådan sykdom. Hvis en person som har tillåns bøker fra offentlig boksamling, blir angrepet av smittsom sykdom, eller sådan bryter ut innen den husstand til hvilken han hører, skal bøkene, før de utlånnes til andre, desinfiseres.

Alle bøker i offentlig boksamling skal 1 gang årlig ettersees av den som forestår boksamlingen sammen med nærmest boende medlem av helserådet.

Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

#### *Tjenerhold.*

§ 20. Tjenere skal skaffes tilstrekkelig ventilerte, tette og varme soverum, særskilt for mannlige og kvinnelige tjenere.

§ 21. Om utskillere av tyfusbaciller se kongelig resolusjon av 20 oktober 1933 og Socialdepartementets rundskrivelse av 30 november s. å.

Når en tuberkuløs, hvis sykdom er forbundet med smittefarlig avsondring, forandrer bopel, skal melding derom gis til helserådets ordfører av dem fra hvem den syke flytter og den han flytter til.

Når en lærer har grunn til å anta at et skolebarn lider av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom, skal han sende

barnet hjem med skriftlig opfordring til vedkommende i hjemmet 11 desbr. om å sørge for at barnet blir befriet for sitt utøi eller sin hudsykdom før enn det på ny sendes i skolen. På samme måte skal skolebarn som læreren antar å lide av annen smittsom sykdom, bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

§ 22. Gang-, sengklær og andre gjenstander som har vært benyttet av personer som har lidt av smittsom sykdom eller henstått i rum hvor disse personer har opholdt sig, må ikke avhendes eller overlates andre til bruk, før de er rensset efter helserådets nærmere bestemmelser.

Rum hvor personer lidende av smittsom sykdom har opholdt sig, skal også renses efter helserådets anvisning.

§ 23. Undlater noen innen den av helserådet satte frist å treffe de foranstaltninger som disse forskrifter eller ifølge helserådets lovmedholdig fattede beslutninger påhviler ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans bekostning.

§ 24. Hvor forholdene gjør det påkrevd, kan helserådet innrømme avvikelser fra sundhetsforskriftenes bestemmelser.

§ 25. Disse forskrifter trer i kraft 1 — en — måned efterat de er stadfestet.

Opgave over helseforskrifter som gjelder for hele landet er tatt inn i Lovtidende 1ste avd. nr. 40 for 1936, side 1129—30.

### Kongeleg resolusjon.

11 desbr.

- I. Med heimel i §§ 11 og 4 i lov frå 16 mai 1860 um helseråd o. a., jfr. lov nr. 15 frå 6 juni 1930 og med heimel i tuberkulose-lova frå 8 mai 1900 § 3 vert — med ei mindre brigde og ei tilsett tilvising — stadfesting gjeve på vedtak av Luster heradstyre, Sogn og Fjordane fylke, i møte 16 desember 1935 um ålmenne helsefyresegner for heradet, epidemifyresegner og fyresegn um meldeplikt når tuberkuløse sjuke skifter bustad.
- II. Dei ålmenne helsefyresegnene og epidemifyresegnene som no gjeld for heradet, stadfeste ved kongelege resolusjonar frå 17 juni 1880 og 14 desember 1901, vert sette ut or kraft frå den tid dei nye fyresegnene tek til å gjelda.

Fyresegnene lyder so:

§ 1. Heradet skal vera delt i so mange helsekrinsar som heradsstyret fastset. I kvar krins skal vera ein tilsynsmann, vald av helserådet millom sine egne medlemmer, for 3 år (valbolken) i fyrste møte etter nytt heradsstyreval.

Tilsynsmennene pliktar kvar i sin krins å føra tilsyn med at fyresegnene vert etterlevde.

11 desbr.

*Bygningar.*

§ 2. Den som vil byggja, flytta eller gjera større vøling på hus (alle slags) skal melda frå um dette til tilsynsmannen i krinsen eller til ordføraren i helserådet, og han pliktar å etterleva desse fyresegner:

- a) Millom stovehus og matbu på den eine sida og do, stall, fjøs, grisehus og hønehus på den andre sida skal — um det let seg gjera utan større ulemper — vera minst 10 meter.
- b) Husi skal setjast soleis at det kan koma mest mogeleg sol inn i stove- og soveromi. Ein må ikkje setja hus slik at det stengjer for solljøs til grannehus.
- c) Frå hustuft tek ein burt matjordi. Tufti skal vera turr og so forsvarleg utveita at hus med grunn er trygda mot flaumvatn og grunnvatn. Veitone skal vera so djupe at kjellarane vert heilt turre. Gardsrom og tun skal veitast og jamnast til so det ikkje der vert vatsøyler.

Hustuft, gardsrom og tun må ikkje ha tilsig frå uthus, gjødselbingar eller kloakk.

- d) Stovehus skal byggjast på forsvarleg sterk og tett grunnmur av gråstein, murstein eller betong, minst 30 cm. høg yver jordi.

Er det ikkje kjellar under huset, skal det på tvo motståande sidor i grunnmuren vera lufthol, minst 150 rute-cm. store.

I fyrste høgdi skal det vera minst 60 cm. frå grunnen til golvet.

Uppe på grunnmuren skal vera eit isolasjonslag.

Golvet i nedste høgdi bør vera dubbelt med turr rein fyll eller isolasjonspapp millom.

- e) Rom til å bu i skal vera minst 2,3 meter høgt frå golv til tak.

Er det skråtak i loftsrom, etla til å bu i, skal høgdi frå golv til loft vera minst 2,3 m. der taket er høgst og minst 1,25 m. der det er lægst.

- f) I stoverom eller soverom må ein ikkje nytta kokeovn minder det er sett upp damphetta med avtrekk.

I alle slike rom og i kjøken skal det vera minst eit ridglas. I eldre hus skal det, innan eit år etter at desse vedtektene tek til å gjelda, setjast inn minst eit sovore glas i slike rom.

I stoverom skal glasflata vera minst  $\frac{1}{10}$  av golvflata.

§ 3. Kjellar skal vera turr, rein og luftig.

Helserådet hev rett til å krevja utveiting av kjellar som ikkje held seg turr.

Kjellar skal ha vindauga eller annan opning so frisk luft kan koma inn.

For kjellarrom som skal brukast til bustad for folk, til 11 desbr. handel eller verkstad, skal desse fyresegnene gjelda:

Høgdi frå golv til loft skal vera minst 2,25 meter.

På utsida av muren må jordi ingen stad ligge 1,25 m. høgre enn kjellargolv, og jordi skal vera skild frå ytre murvegg ved ei 60 cm. breid luft- og ljøsgrav. Denne gravi skal vera minst 20 cm. djupare enn kjellargolv og ho skal vera godt utveita.

Grunnen under slike kjellarrom skal vera godt utveita. Under golv skal vera eit minst 20 cm. tjukt lag av pukkstein. Golv skal vera dubbelt og fylt med turr fyll. Nedste golv skal vera vatstett og laga av asfalt, sement eller liknande. Øvste golv skal vera godt samanpløgd tregolv.

Romet skal ha omn og ventilar for frisk luft etter fyresegner frå helserådet. Det skal ha minst eit ridglas. Vindaugsflata skal vera minst  $\frac{1}{10}$  av golvflata.

§ 4. Finn helserådet at bustadrom eller møterom er helse-skadeleg, avdi det hev for litet ljøs eller luft, er råske eller ureint, kan det forbjoda bruk av romet til dess feili er retta.

#### *Um husdyr.*

§ 5. Med undantak av hund og katt må ikkje husdyr husast i stovehus eller i rom der ein hev matvaror.

Det må ikkje kunne koma tilsig frå dyrehus til stovehus, til rom der ein hev matvaror, til brunn, grov eller annan stad der ein tek drikkevatt til folk eller fe eller til bruk i verksemd som handsamar, lagar eller handlar med nærings- eller njotingsmiddel.

Helserådet kan fastsetja og gjeva serlege råtgjerdar mot eller heilt forbjoda husdyrhald i tettbygde strok, når det finn at husdyrhaldet her er til sanitær ulempe. Helserådet avgjer til kvar tid kva strok skal gjelda for tettbygd.

Rævagard må ein ikkje leggja nærare stovehus enn 50 m.

#### *Um verksemd.*

§ 6. Den som vil driva verksemd som kan verta til mein for arbeidarane eller nærbuande eller andre ved avfall, dust, røyk, bråk, stank, gass eller på annan måte, pliktar å melda frå um dette til helserådet fyrr anleggsarbeidet tek til. Med meldingi skal fylgja teikningar og planar både for anlegg og drift. Anlegg eller drift må ikkje taka til fyrr teikningar og planar er godkjendte av helserådet. Helserådet avgjer um eit anlegg eller ei verksemd kjem inn under denne fyresegni.

Alle vedkomande pliktar å retta seg etter dei påbod som helserådet gjev, og verksemdi må ikkje setjast i drift fyrr løyve til dette er gjeve.

11 desbr.

*Um avfall, skolvatn, do og liknande.*

## § 7.

- a) Til kvar bustad skal det høyra eit do. Det må ikkje stå nærare stovehus, matbu eller veg som andre hev rett til enn 10 meter.
- b) Ved bygningar og stader der det jamt samlast mykje folk, t. d. ved faste utstillingsplassar, kommunehus, kyrkjer, bedehus, hotell, verkstader, ungdomshus eller andre møte-rom — skal det vera do og urinstader so store og soleis innreidde som helserådet i kvart høve fastset.
- c) Do-bingar skal vera innklædde og påfyllast strø so ofte og so mykje at det ikkje vert vond lukt. Bingane må tømast fyrr dei er heilt fulle, og elles når helserådet krev det. Do skal haldast reint.
- d) Lagar ein urinstader, må ein alltid spyrja helserådet um råd og rettleiding, likeeins med vatsklosett og do med baljar.

§ 8. Avfall, skolvatn og anna ureinska frå hus eller verksemd skal tømast i faste avfalls- eller gjødseldungar.

Der helserådet finn det turvande kan det krevja at avfallet vert brent.

Same fyreseger som for do med umsyn til avstand og tilsig skal gjelda for alle slags hevd- og avfallsdungar og avfallsbingar. Dei må ikkje liggja nærare granneieigedom enn 10 m. Køyrrer ein hevd eller avfall etter ålmen veg, må det gjerast soleis at ureinska ikkje skjemmer vegen.

Binge eller kasse må tømast fyrr han er  $\frac{3}{4}$  full og ofte fyllast på med strø.

§ 9. Sjølvdaude dyr og dyr som er slakta for skuld sjukdom, må ikkje kastast i elv eller vatn, men må brennast upp um helserådet so krev, eller gravast ned djupt nok på stader som ikkje har tilsig til vatstak.

I tilfelle smittsam dyresjukdom som det offentlege tek seg av, må ein retta seg etter dei vedtekter som til kvar tid gjeld i slike høve.

*Um reinvatn.*

§ 10. Brunn, grov eller anna vatstak der det vert teke drikkevatt til menneskje eller dyr, vatn til anna husbruk eller til verksemdar som umset eller lagar nærings- eller nytjingsemne, må ikkje på nokon måte gjerast ureine. Vatn til bruk som her er nemt må ikkje takast frå vatstak som ligg nærare enn 10 m. frå do, kloakkutlaup, urinstad eller gjødselupplag eller som har tilsig frå slike stader. Ein må ikkje skola klæde eller noko slag slakt i grov og elv der matvatn vert teke. Helse-

rådet skal taka avgjerd i kvart einskild høve um inngjerding 11 desbr. av vatstak i beitemark.

Brunnar for reinvatn skal på høveleg måte vernast mot overvatn og dei skal tømast og reinskast minst ein gong um året eller so snart vatnet viser seg mindre godt eller når helse-rådet krev det. Dei skal yver jordi ha ein minst 20 cm. høg kant eller karm av vatstett emne.

Meiner helserådet at mat- og drikkevatn frå vatsleidningar, brunnar, grøver eller andre vatstak er fårleg for menneskje eller dyr, kan det forbjoda det brukt til ureinskapen er burte.

### *Um næringsemne.*

§ 11. For tilsyn med næringsemne gjeld dei i medfør av lov til kvar tid gjeldande ålmenne fyresegner.

§ 12. Fjøs skal vera ljose, reine og vel utlufta. Der må vera storvask minst ein gong um året. Golv, veggjer og alt innbu skal då vaskast med varmt såpevatn og so utlufting med gjenomtrekk i fleire dagar. Fyre innsetnad bør ein kvitkalka tak og veggjer.

Kyrne må haldast reine. Mjølkebidne og mjølk må hand-samast med den største reinsemd. Å drikkja av mjølkespann eller lokk på mjølkespann er forbode. Mjølk og fløyte må ein ikkje ha ståande i rom der folk til dagleg held til eller i soverom, fløyte til syring undanteke, når fløyta vert gøynd i bidne med tett lokk.

I kvart fjøs skal det vera vaskevatsstol, vaskefat, såpe og rein handduk. Den som mjølker skal hava på seg reint arm-forklæde og må fyrr mjølkingi såpevaska hendene sine. Er kui tilsulka på juret eller bakparten, må ho vaskast der og etterpå turkast godt og vel med rein, turr klut. Mjølki må ein snarast råd er bera ut or fjøset.

Er det sjukdom i buskapen eller otte for smittsam sjuk-dom i huslyden, skal alt sal av mjølk og anna budrott stogga. Tilfellet må meldast til næraste tilsynsmann som skal gjera dei turvande etterrøkjingar og gjeva melding til ordføraren i helse-rådet.

§ 13. Det er forbode å føra i handel mjølk frå kyr som har kalva for mindre enn fem dagar sidan, eller som lid av tuberkulose, miltbrand, smittsam kalvekastning, jursjukdom, septikæmi, langvarig diarre eller andre sjukdomar som det fylgjer feber med. Likeeins er det forbode å selja mjølk frå kyr som ein brukar lækjemiddel til, som kan gå over i mjølki, og vidare frå stader der folk lid av smittsam sjukdom. For tæringssjuka gjeld dei avgrensingar som fylgjer av fyresegnene i § 10 i tuberkuloselevi frå 8 mai 1900.

Kvar fjøseigar eller mjølkehandlar med bustad i heradet

- 11 desbr. har plikt til når helserådet krev det å leggja fram vitnemål frå autorisera dyrlækjar um helsetilhøvet for buskapen i fjøset soframnt ein har mistanke um at der er skadelege helsetilhøve. I alle fjøs skal vera uppslege eit eksemplar av §§ 12 og 13.

§ 14. *Um meieri, ysteri og mjølkeutsal.*

- a) Meieri, ysteri og mjølkeutsal må ikkje innreidast eller takast i bruk fyrr melding er sendt til helserådet og dette har gjeve si godkjenning.
- b) Rom der mjølk og mjølkeprodukt vert umsette og tillaga skal vera ljose og ha godt luftskifte. Golv, veggjer, tak og diskar skal vera i slik stand at dei lett kan haldast reine med vask. Diskar og golv må vaskast godt kvar dag — vindaugo og dørar minst kvar veke og veggjer og tak minst kvart fjordungår. Målereidskap og kar må vera reine. Flugor må haldast burte. Det må vera lett tilgjenge til vaskevatt, såpe og rein handduk.
- c) Tobakksrøyking og sputting i romi er forbode.
- d) Dei som arbeider med varone skal ha på seg heilt kvitt forklæde. Kvinnone skal og ha kvitt hovudplagg som dekkjer håret.
- e) Mjølkk og mjølkeprodukt må ikkje havast eller gøymast saman med andre varor som kan gjeva dei usmak, skjemma dei eller på nokon måte gjera dei ureine.
- f) For meieri og ysteri som har utsal av mjølk eller mjølkeprodukt, gjeld dessutan fyresegnene i § 15 um krambuder.
- g) I alle meieri, ysteri og mjølkeutsal skal vera uppslege eit eksemplar av desse fyresegnene.

§ 15. *Um krambuder.*

- a) Alle krambuder skal haldast reine og godt utlufta. Bord og disk der ein sel nærings- eller njotingsemne ifrå, skal ha plate av slipt stein eller anna av helserådet godkjent to. Golv, diskar og vektor skal kvar dag gjerast reine, vindaugo og dører minst kvar veke og krambud og lager må ha hovudrengjering minst kvart halvår. Turr feiing er forbode, likeeins sputting på golvet. Finn helserådet det turvande kan det påbjoda sputtkoppar. Det kan fastsetja kva form og storleik dei skal ha. Sputtkoppene må vera tekt over bottnen med våt sagflis, torvstrø eller liknande. Dei må dagleg reingjerast og innhaldet brennast.
- b) Krambuder der matvaror eller njotingsemnor vert tillaga, gøynde eller selde må ikkje nyttast til soverom eller kjøken. I slike krambuder skal det vera reint vaskestell, såpe og

reine handdukar og alle som handsamar varone skal ofte 11 desbr. vaska hendene sine.

- c) Matvaror skal vernast mot dust og anna ureinskap, både i krambudene og i tillagings- og lagerrom. Varone må ikkje stå på golvet, men setjast i vel reinheldne og tildekte kar, skuffer, skåp med døre, hyller med forheng eller liknande. Vekt og målreidskap må vera reine. Seljaren må ikkje pakka matvaror inn i avisor eller anna ureint papir. Når varor vert førde kring, må dei vernast mot regn, dust eller anna tilsulking.
- d) Tobaksrøyking er forbode i rom der matvaror vert selde. Folk må ikkje sitja på eller hanga på disken. Dei må heller ikkje halda til i krambudi meir enn høgst turvande, men gå ut or krambudi sosnart dei er ekspedera.
- e) Kjøparane må ikkje taka på andre varor enn dei kjøper. Prøvor som ein har smakt på må gjerast til inkjes og ting som er brukt til det, t. d. kopp, skei eller liknande, må straks reingjerast.
- f) Fiske- og sildekassar må ha lokk, og setjast so høgt at ikkje hundar eller andre dyr kjem til.
- g) I kvar krambud skal eit eksemplar av desse fyresegnene vera uppslege.

#### *Um bakeri.*

##### § 16.

- a) Bakeri og rom som står i ope samband med dette skal vera romelege og ljose med vindaugo som let seg opna. Dei må ikkje nyttast som soverom. Golv og tak må vera slik at dei lett kan haldast reine.

Uvedkomande ting som kan føra med seg dust eller vonn lukt eller som kan vera til meins for reingjeringi, må ikkje finnast i bakeri eller rom som står i ope samband med dette. I slike rom må ein heller ikkje vaska klæde.

- b) Golvi må gjerast omhugsamt reine kvar dag arbeidet er slutt, vindaugo og dører minst ein gong kvar veke og veggjer og tak minst kvart fjordungår. Medan reingjeringi står på, må bakverk ikkje gøymast inne i bakeriet. Hyller og skåp må alltid haldast fri for dust, likeeins må bord og alle ting som vert nytta til bakingi haldast umhugsamt reine og vera lett flyttande.

Turr feing er forbode.

- c) Smør, mjølk og anna som ein nyttar i bakverk, må gøymast i reine attletne kar. Av deig og slikt som ein stryk utover bakverk må ikkje tillagast meir enn som trengst for dagen. Strukeviskar og anna bakarreidskap må reingjerast godt kvar gong dei er nytta.

- 11 desbr. d) Mjølsekkar må ein feia vel av fyrr dei vert tekne inn i bakeriet og tømde so ikkje baketroget vert skjemd på nokon måte. All brensel må liggja i kassar og må ikkje vera slengd utover golvet. Oska og anna avfall må kvar dag havast ut or bakeriet.
- e) All slags bruk av tobakk og sputting på golvet er forbode.
- f) I kvart bakeri skal det vera vaskestell, såpe og reine handdukar. Bakarane må alltid reinska neglene og vaska hendene og underarmene sine umhugsamt fyrr og etter kvar deig- og brødlaging. Likeeins må dei vaska hendene etter dei har nytta klosettet.
- Alltid medan baking står på skal bakarane ha på seg kvit rein lereftsklædnad som ikkje må brukast utanfor bakeriet og som må vaskast minst to gonger um veka.
- g) Folk som har sår, svull eller utslett på armar eller hender må ikkje ha arbeid i bakeri.
- h) Brød og bakverk som skal sendast, skal pakkast i reine og tette kassar.
- i) I kvart bakeri skal eit eksemplar av desse fyresegnene vera uppslege.

## § 17.

*Um vertshus og kaffistover.*

- a) I vertshus og kaffistover o. l. skal romi haldast reine og godt utlufta og der skal vera vaska kvar morgon.
- b) Sputting og turrfeing er forbode.
- c) Bordstellet må vaskast umhugsamt i varmt vatn, tilsett nøgdi såpe eller anna tenlegt vaskemiddel. Deretter skal det skyljast i heitt vatn og tilslutt kokast. Bruker ein ikkje godkjennt oppvaskmaskin, må bordstellet kokast i eit høveleg kar, som helst bør ha laus korg.

Um råd er, må ein ikkje turka med handklæde eller klut.

Gjeld det finare glas, kan helserådet fritaka frå påbodet um koking.

- d) Koppar eller glas med skar eller sprekk i må ikkje brukast.
- e) Det er forbode å drikkja av vatsbytte, vatskjerald eller vatsausa. Sams drikkekar er likeeins forbode.
- f) Reglane ovanfor gjeld ogso møterom og større samkomor, soframt der vert bore fram mat eller drykk.

## § 18.

*Um herbyrge og hotell.*

- a) I soverom må ikkje sova fleire enn at det vert minst 10 kubikkmeter luft på kvar. Vindaugsflata må vera minst  $\frac{1}{10}$  av golvflata. Romi som er i bruk, må grundig utluftast kvar dag og golvi må vaskast kvar dag. Hovudreingjering må det vera minst 4 gonger um året.

- b) Sengjene skal ha putevar, underlaken og overbreidsle med 11 desbr. lereftspose. Laken, lereftspose og putevar skal skiftast for kvar ny gjest. Sengklædi skal vaskast minst 4 gonger um året, og sengjene skal stå uppreidde minst 3 timar kvar dag til lufting. Sputting på golvet er forbode. Nyttar ein sputtkoppar, skal dei vera på lag halvfyllte med sagflis eller anna brennbart 'to. Dei må tømast kvar dag og innhaldet brennast.
- c) I alle soverom skal det vera vatskaraffel, vaskefat og såpe. Likeeins eit vatsglas og ein handduk for kvar gjest. Handduk må skiftast so ofte at han til kvar tid er rein og alltid for kvar ny gjest.
- d) Kjem verten til kunnskap um at ein gjest lid av smittsam sjukdom, skal han straks melda frå til ordføraren i helserådet og fylgja dei påbod som han gjev.
- e) Do skal kvar dag ettersjåast og vaskast. Der må alltid vera nøgdi papir.
- f) I alle herbyrge og hotell skal vera uppslege so mange serprent av desse fyresegner som det trengst.

## § 19.

*Um barber- og frisorstovor.*

- a) Fyrr eit rom vert teke i bruk til dame- eller herrefrisørstove, må helserådet ha godkjent det.
- b) Romet bør ha ei golvflate på minst 16 rutemeter.
- c) I romet må ein ikkje ha ting som ikkje trengst for drifti eller kan meinka reinsemd, gjera vond lukt eller dylikt. Romet må ein halda umhugsamt reint. Hår, såpeskom, papir, bomull og brukt tøy skaffast vekk etterkvart. Både reine og skitne serviettar, frottéklutar, kappor og handklæde m. m. må ein gøyma på visse plassar.
- d) Hovudreingjering av stova med tilhøyrande rom skal gjerast minst 2 gonger um året. Golvet skal ein vaska minst ein gong um dagen. Bord, stolar, hyller og dylikt skal ein kvar dag turka med våt klut.
- e) Romet skal ha godt luftskifte, so der jamt kan vera frisk luft i romet.
- f) Den som arbeider, skal visa umhugsam personleg reinsemd og vaska hendene kvar gong han (ho) tek til med ein ny kunde. Han skal alltid vera kledd i rein kvit trøia eller arbeidskåpa, som han byter rein minst 2 gonger i veka. Ein som lid av smittsam sjukdom, deri rekna smittsam hudsjukdom, sår eller svullar på hendene, må ikkje arbeide i stova.
- g) For kvar ein barberar må ein bruka reinvaska serviett og reint dekke på nakkeputa. Brukar ein frottéklutar, skal

- 11 desbr. der alltid vera nøgdi av deim, reinvaska. Serviettar, frottéklutar og handklæde skal etter bruk vaskast og kokast.
- h) Barbervatnet skal ein tappa eller slå i barberkoppen, som vert vel reingjord i kokande vatn millom kvar barbering. Har ikkje kunden med seg eigen kost, kan ein ikkje bruka kost til anna enn til uppskoming av såpa, — innsåpingi gjer ein med handi.
- i) Maskinkost og sams pudderkvast skal ein ikkje bruka. I staden for pudderkvast kan ein taka ei klypa rein bomull eller dylikt, dette vert berre brukt ein gong.
- j) Når ein klyppar skal, ein leggja millom halsen og kappa silkepapir eller vatt, dette vert brukt berre ein gong. Kappa skal alltid vera rein og fri for hår.
- k) Strimlar eller pakningar for permanentkrull må ikkje brukast uppatt.
- l) Der skal vera på staden nøgdi hår- og nakkekostar, slik at kvar kunde fær rein kost.
- m) All reidskap skal ein gjera umhugsamt rein fyrr det vert brukt att. Klyppemaskinor, sokser, knivar og pinnar for permanentapparat skal verta kokte eller reingjorde på annan av helserådet godkjent måte. Kambar og kostar reinskar ein i salmiakkspiritus og vatn (30 dropar i 300 gram vatn). Kambar bør standa i høge glas fyllde med lysoformuppløysing.
- n) Kunder med utslett eller håravfall som ein kan ottast er smittsamt, må ein anten visa burt, visa til doktor, eller handsama deim med eigne reidskap. Desse reidskap og anna som er brukt skal verta godt utkokte eller desinfiserast på annan fulltrygg måte like etter dei er brukt.
- o) Desse fyresegner skal vera uppslege i stova på ein synberr stad.

### § 20.

#### *Um boksamlingar.*

- a) Bøker må ikkje lånast ut til folk når anten dei sjølve eller huslyden deira har smittsam sjukdom.
- b) Bøker som er lånte ut til folk der det bryt ut smittsam sjukdom, må desinfiserast etter nærare avgjerd av ordføraren i helserådet fyrr dei vert lånte ut att.
- c) Alle bøker i offentlege boksamlingar skal ein gong um året verta ettersedde av den som styrar boksamlingi og av tilsynsmannen for helserådet. Bøker som er fælt sulka og ille medfarne skal då takast ut or boksamlingi og brennast upp.

### § 21.

#### *Um smittsame sjukdomar.*

- a) Når nokon som lid av tuberkulose i smittsam form skiftar bustad, skal dette meldast til ordføraren i helserådet av

den som den sjuke flyttar frå. Same melding er den pliktig til å gjeva som tek imot ein med denne sjukdom. 11 desbr.

- b) I kvart sjukdomstilfelle som ein kan tru er fårleg og av smittsam art, skal husbond gjeva melding um dette (sjå helselov frå 16 mai 1860 § 14) og syta for at den sjuke vert skild frå andre, alt um det er høve til det. Avstengjingi gjeld både den sjuke og den som steller med han. Det same gjeld sengklæde, gangklæde og anna turvande som vert brukt, eller som den sjuke har brukt dei næraste dagane fyrr sjukdomen braut ut. Matvaror må ein ikkje ha ståande i det romet der den sjuke er. Heller ikkje må uvedkomande folk få koma inn til den sjuke.

Fyrr lækjar er komen og har gjeve nærare fyresegnar, må samkoma millom sjukestaden og andre stader vera minst mogeleg. Folk som høyrer til same huslyd som den sjuke, må ikkje utan i naudhøve koma i møte eller samlingar, og slike møte må ikkje haldast i hus eller på tun der det er smittsam sjukdom.

- c) Frå slike stader må sal av matvaror stogga til det vert gjeve løyve av lækjaren. Born frå sovoren heim må ikkje koma i skule fyrr lækjaren har gjeve løyve til det. Skulde sjukdomen vera hjå ein lærar, og han bur i same huset som skulen vert halden i, må denne stengjast til lækjaren har gjeve nærare fyresegn.

So snart ordføraren i helserådet har fått melding um tilfelle av smittsam sjukdom og dei rådgjerder som for høvet er tekne, skal han gjeva dei vidare fyresegnar og ta dei rådgjerder som krevst.

Utanbygds folk må ikkje setjast burt i heradet på offentleg kostnad minder det ligg fyre vitnemål frå lækjar um at vedkomande ikkje lid av nokon smittsam sjukdom.

- d) Gangklæde, sengklæde og andre bruksting som har vore nytta av folk med smittsam sjukdom eller har vore i same romet som den sjuke, må ikkje avhendast til andre fyrr dei er forsvarleg reingjorde etter fyresegn frå ordføraren i helserådet.

- e) Rom der folk med smittsam sjukdom har halde til, må reingjerast etter fyresegn frå helserådet, og dei må ikkje takast i bruk fyrr dei er reingjorde.

- f) Skuleborn som læraren trur har uty, skabb eller anna avåt, som lett kan koma over på andre, skal sendast heim og ikkje ha tilgjenge til skulen fyrr dei er reine. Likeeins skal læraren nekta skuleborn å koma på skulen når det er smittsam sjukdom i heimen deira. Forbodet gjeld inntil lækjar er rådspurd.

11 desbr.

*Um tettbygde strok.*

§ 22. Helserådet avgjer kva som skal reknast til tettbygde strok.

Huseigar har plikt til å halda gata rein so langt hans eigedom når.

Sorp og boss som ikkje kan brennast, skal ein ha i tette bosskassar, som ein tømmer på dei stader som blir tilvist. Det er forbode å tømme dei andre stader. Det er forbode å slå skolvatn og rennande avfall på tun, kring veggjer eller i vegveit.

Der det er høve til det og avstandet ikkje er over 50 meter, kan helserådet krevja at der vert lagt kloakk til sjøen eller til offentleg kloakk. Vert kloakk lagt til sjøen skal han munna ut so langt ned i fjøra at opningen aldri vert turr. Vask og kloakksluk skal ha godkjent vatslås.

Do skal stå minst 2 m. frå stovehus eller grannegrunn og 6 m. frå almannaveg. Um innreidingi skal ein alltid spyrja helserådet um råd og rettleiding, og må rette seg etter dei påbod dette gjev.

*Ålmenne fyresegner.*

## § 23.

- a) Eigar eller leigar av hus er kvar for seg andsvarleg for at alle plikter etter desse fyresegner vert oppfylde.
- b) Um nokon ikkje etterlever dei umbøtene som fylgjer av desse helsefyresegnene eller lovlege vedtak — innan den fresti som helserådet har sett — kan umbøtene verta fullførde på vedkomande sin kostnad.
- c) Motstand eller brot mot desse fyresegnene skal meldast til ordføraren i helserådet so snart råd er og vert straffa etter lovi (jfr. straffelovi § 357).
- d) Heradstyret syter for å få prenta helsefyresegnene so dei kan verta delt ut til kvar huslyd i heradet. Likeein skal serprent av §§ 12 og 13, 14, 15, 16, 17, 18 og 19 vera oppslepte på alle dei stader som desse paragrafane handler um.
- e) Ordføraren i helserådet kan taka avgjerd på vegne av helserådet når det trengst snar avgjerd. Saki vert då å leggja fram på fyrste helserådsmøte.
- f) I ymse serhøve kan helserådet gjera lempingar og avvik frå desse fyresegnene.
- g) Desse fyresegnene tek til å gjelda 3 månader etter dei har fått kongeleg stadfesting.
- h) Ei liste over helsefyresegner og fyresegner um næringsmiddel m. v. som gjeld for heile landet er teke inn i Norsk Lovtidende 1. avd. nr. 40 for 1936 (side 1129—30) som tillegg til helsefyresegnene for Kvam herad.

**Kongeleg resolusjon.**

11 desbr.

- I. Med heimel i §§ 11 og 4 i lov frå 16 mai 1860 um helseråd o. a., jfr. lov nr. 15 frå 6 juni 1930, og med heimel i § 3 i tuberkuloselova frå 8 mai 1900, vert — med ei tilsett tilvising — stadfesting gjeve på vedtak av Norddal heradstyre, Møre og Romsdal fylke, i møte 24 april 1936, um ålmenne helsefyresegner for heradet, epidemifyresegner og fyresegn um meldeplikt når tuberkuløse sjuke skifter bustad.
- II. Dei ålmenne helsefyresegner som no gjeld for heradet, stadfeste ved kongeleg resolusjon frå 14 mai 1886 og epidemifyresegner stadfeste ved kongeleg resolusjon frå 27 januar 1906 vert sette ut or kraft frå den tid dei nye fyresegnene tek til å gjelda.

Fyresegnene lyder so:

§ 1. Heradet skal vera delt i helsekrinsar med kvar sin tilsynsmann vald millom medlemene i helserådet. Tilsynsmennene har kvar i sin krins ei serskilt plikt til å føra tilsyn med at fyresegnene vert gjennomførde og etterlevde. Dei skal veljast av helserådet i fyrste møte etter nytt heradstyreval og gjer teneste valbolken ut.

*Um byggjing og bygningar.*

§ 2. Den som vil byggja, gjera større vølingsarbeid på eller flytja hus (stovehus eller andre) skal, fyrr arbeidet vert sett i gang, melda frå til tilsynsmannen i krinsen eller ordføraren i helserådet og elles sjå etter at bygningsfyresegnene vert fylgde. Desse bygningsfyresegnene gjeld for heradet:

1. For nybygg bør det til hustuft verta vald ein stad med lett tilgjenge til godt og rikeleg drikkevatt og godt kloakavlaup. Avstanden millom stovehus og matbud på den eine sida og privet, stall, fjøs, grisehus, hønehus på den andre sida må — so sant det let seg gjera utan større ulempe — vera minst 10 meter.
  2. Husa må setjast soleis at det kann koma mest mogeleg sol inn i stova og soverom.
  3. Matjorda må takast burt frå hustufta, som skal vera turr og forsvarleg utgrøfta, soleis at det sikrar både mot flaumvatt og grunnvatt. Grøftene skal gå so djupt som det er naudsynt for å få turr kjellar. Gardsrom og tun skal grøftast og jamnast til so det ikkje vert vass- eller søyle.
- Norsk Lovtidende, 1ste avd. Nr. 46, 1936.

11 desbr.

pyttar. Korkje hustuft, gardsrom eller tun må ha tilsig frå uthus, gjødselupplag eller kloakutlaup.

4. Stovehus skal byggjast på forsvarleg tett grunnmur av gråstein eller betong minst 30 cm høg over jorda. Der det ikkje er kjellar under huset skal det vera lufthol i muren på to motståande sider, kvar minst 150 cm<sup>2</sup> med smågitra rist. Millom grunnen og golvet i l. høgda må det vera minst 60 cm. Uppå grunnmuren skal det leggjast eit isolasjonslag.
5. Rom til å bu i som ikkje har skråtak skal vera minst 2,30 m høgt frå golv til tak. Loftstrom med skråtak som er etla til å bu i skal ha ei høgde frå golvet på minst 2,50 meter der det er høgast og minst 1,25 meter der det er lågast. I rom med skråtak som berre vert nytta som soverom kan tilsvarande høgde vera 2,20 meter og 1,20 meter um helserådet gjev lov til det.
6. I stove eller soverom må ein ikkje nytta kokeomn, minder der er sett upp dampnette med trekkhol i pipa. I alle slike rom og i kjøken skal det vera minst eit vindauga som kan opnast for frisk luft. I eldre hus der det ikkje er hekteglas, skal det — innan eit år etter at desse fyresegnene tek til å gjelda — setjast inn minst eit sovore i alle slike rom som her er nemnt. Glasflata i stoverom skal vera minst  $\frac{1}{10}$  av golvflata. Der ljostilhøvet er sers godt kan helserådet gjeva lov til mindre ljøsåpning.
7. Ikkje i noko rom må det bu fleire menneskjer enn at det vert minst 10 m<sup>3</sup> på kvar.
8. Tenarar skal ha tette og varme soverom, høveleg ventilert, det skal vera serskilte rom for mannlege og kvinnelege tenarar.
9. Arbeidsrom og verkstadsrom står under helserådet sitt tilsyn og dei fyresegner som det gjev i dei einskilte høve for å hindra sanitert vanstell. Helserådet kann krevja den ventilasjon som det finn turvande.

§ 3. Kjellarar skal vera turre, reine og luftige. Soframt det jamt vil setja seg vatn i ein kjellar, skal helserådet ha rett til å krevja utgrøfting av grunnen so kjellaren kann halda seg turr. Kjellaren skal ha vindauga eller annan opning som kan brukast for tilføring av frisk luft. For kjellarrom som skal brukast til bustad for folk, til handel eller verkstad, skal desse fyresegnene gjelda:

Høgda frå golv til loft skal vera minst 2,50 meter. Jordkanten på utsida av muren må ingen stad vera meir enn  $1\frac{1}{4}$  meter høgare enn kjellargolvet. Murveggane skal utantil vera skilde frå jorda ved ei 60 cm breid luft- og ljøsgrav som skal gå minst 20 cm djupare ned enn kjellargolvet og vera godt

utgrøfta. Grunnen skal vera vel utgrøfta og fylt med eit lag 11 desbr. pukkstein minst 20 cm tjukt. Kjellarbustaden skal ha tre-golv med betongunderlag. Romet skal ha omn og frisk luft-ventilasjon etter nærare fyresegn frå helserådet. Det skal ha minst eit vindauga som kan opnast. Glasflata skal vera minst  $\frac{1}{10}$  av golvflata.

§ 4. Finn helserådet at bustad eller møterom er helseskadeleg fordi dei har lite ljøs, er raskne, utette eller ureine, eller på annan måte helseskadelege, kann det forbjoda at dei vert nytta til dess veilona er retta. Det same gjeld skip, motorbåtar og andre farty.

Skulerom og andre møterom må ikkje takast i bruk før dei er godkjende av helserådet.

§ 5. Husdyr med undantak av hund og katt må ikkje hysast i stovehus eller i rom der ein hev matvaror, og frå dyrehus må det ikkje kunna koma tilsig til brunn, bekk eller annan stad der ein tek drikkevatt til folk eller fe, eller til bruk i verksemdar som umset, handsamar eller lagar til nærings- eller nyttingsmiddel. I tettbygde strom kan helserådet fastsetja serlege rådgerder mot eller heilt forby at det vert halde husdyr, når husdyrhald er til sanitær ulempe. Helserådet avgjer kva for strom til kvar tid skal gjelda for tettbygd.

§ 6. Vert nokor verksemd sett i drift som ved avfall, dust, røyk, larm, giftgass eller på annan måte vert til mein for arbeidarane eller nærbuande, eller som helserådet meiner kann volda sanitære ulemper, skal planen for anlegget og drifta fyreått leggjast fram for helserådet, som må ha godkjent det fyrr drifta tek til. Vedkomande har då å retta seg etter dei fyresegnar og pålegg som helserådet gjev for å avvende helseskadeleg innverknad. Alle verksemdar av dette slaget skal helserådet ha tilsyn med. Syner det seg at nokor verksemd vert drive med større fåre for dei ålmenne helsetilhøve enn det naudsynleg fylgjer med verksemda, skal vedkomande rette seg etter dei pålegg som helserådet gjev for å hindra helsefåre.

§ 7.

1. Til kvar bustad skal det høyra eit privet. Privetet må ikkje stå nærare stovehus, matbud, ålmenn veg eller sams privat veg enn 8 meter.
2. Frå privetet må det ikkje kunna komå tilsig til nemnde hus eller stader og heller ikkje til vasstak eller brunn der ein tek vatn til husbruk, til folk eller fe. Det må heller ikkje koma tilsig til vatn som vert brukt i verksemdar der det vert tillaga eller umsett nærings- eller nyttingsmiddel.
3. Ved byningar og stader der det jamt samlast mykje folk, t. d. ved faste utstillingsplassar, kommunehus, kyrkjer,

11 desbr.

bedehus, hotell, skular, verkstader, ungdomshus eller andre møterom — skal det vera privet og urinstader serskilt for menn og kvinner og so store og soleis innreidde som helserådet i kvart høve fastsett.

4. Privet skal haldast godt reine. Sete og golv skal vaskast minst 2 gongar i vika.

5. Vert privet bygd som serskilt hus, må det vera innreidd med fastmura eller sementera bing eller tunne som lett kan verta tømd. Tunna må stå på vasstett underlag. Helserådet kann i kvart einskilt høve gjeva dei turvande påbod ved innreiding av nye priveter eller påby at veilor ved eldre slike vert retta når det syner seg sanitære ulemper ved tev, lek, overfylling eller anna vanstell, særleg når det gjeng smittsam sjukdom. Bingar skal verta tømde minst 2 gongar um året, tunnor når dei vert  $\frac{3}{4}$  fulle og elles når helserådet krev det. Bingar og tunnor skal ein jamt fylla på eit strøymiddel eller desinfisera med oske, kalk e. l. når helserådet finn det turvande. Utgiftene med dette kjem på eigaren.

§ 8. Istaden for å innreidda privet i eigen byggnad, kann klosettrom også verta innreidde inne i stovehus når ein fylgjer desse reglane:

1. For klosett med flyttande baljar (ikkje vassklosett): Golvet i klosettromet skal vera lagd med sement, asfalt eller anna liknande hardt og vasstett lag. Loft og veggjer skal vera murpussa eller sementera. Romet skal ha vindauga som kann verte opna ut til fri luft og med luftpipe som skal munna ut over taket på stovehuset. Det skal ikkje vera dør til klosettromet frå stoverom, kjøken, rom der ein hev matvaror eller frå innebygd entre som hev dør til nokon av desse rom.

2. For frostfritt vasskloset: som for pkt. 1 likevel krevst ikkje sementera, asfaltlagt eller murpussa veggjer. Golvet må leggjast av godt samanpløgde bord. Veggjene skal pane-last. Avlaupet må gå til kloakk eller ein annan stad som er godkjend av helserådet.

I baa dei under 1 og 2 nemnde tilhøve må innreidingsplan framleggjast for og godkjennast av helserådet.

§ 9.

1. Lagar ein til pissoarar inne i stovehus, møtehus og liknande skal dei innreidast på same måten som klosettrom i stovehus. Lagar ein urinstader på andre stader skal ein fylgja dei nærare fyresegner frå helserådet.

2. Pissoarar skal ha avlaup til kloakk eller ein annan stad godkjend av helserådet. Dei skal haldast godt reine. Urinstaden og avlaupet frå denne skal alltid leggjast slik

at det ikkje vert tilsig derifrå til stovehus, matbud, ålmenn 11 desbr. eller privet veg eller til brunn, bekk eller andre stader der ein tek vatn til husbruk, til folk eller fe. Der må heller ikkje koma tilsig til vatn som vert brukt i verksemdar der det vert tillaga eller umsett nærings- eller niotningsmiddel.

§ 10. Avfall, skolvatn og anna ureinska frå hus eller verksemd må ikkje kastast kring husveggjene, so det kann spreida tev eller vera til sanitær ulempe, men i faste avfalls- eller gjødseldungar.

Der helserådet finn det turvande kann det krevja at avfallet vert brent eller at det vert bygd eller sett i stand tette mura binger — med lok eller annan tett kasse — til å taka opp skarn og urin frå folk og dyr.

Same fyreseigner som for privet med umsyn til tilsig skal gjelde for alle slags gjødsel- og avfallsdungar og avfallsbingar. Dei må ikkje liggja nærere granneeigedom og ålmenn veg enn 10 meter og ikkje ha uttak mot granne eller veg.

Køyrer ein gjødsel eller avfall etter ålmenn veg, må det gjerast soleis at ureinska ikkje skjemmer vegen.

Bingen eller kassen må tømast fyrr han er  $\frac{3}{4}$  full og ofte fyllast på med litt strøymiddel.

Kloakk må ikkje skjemma ålmenn veg eller vegveit. Helse- rådet kann fastsetja korleis kloakken skal ordnast.

Huseigar plikter å syta for at rennestein eller kloakk vert reinska når det er turvande.

Alle vaskar som vert brukt til skolvatn skal ha vasslås.

§ 11. Sjølvdaude dyr og dyr som er slakta for skuld sjukdom, må ikkje kastast i elv eller vatn, men må brennast upp, um helserådet so krev, eller gravast ned djupt nok på stader som ikkje har tilsig til vasstak. Der det er smittsam dyresjukdom som det ålmenne tek seg av, må ein retta seg etter dei lovfyseigner som til kvar tid gjeld i slike høve.

#### *Um reinvatn.*

§ 12. Brunn, bekk eller anna vasstak der det vert teke drikkevatn til menneskje eller dyr eller vatn til anna husbruk, må ikkje på nokon måte gjerast ureine. Vatn til bruk som her er nemnd må ikkje takast frå vasstak som ligg nærare enn 10 meter frå privet, kloakkutlaup, urinstader eller gjødselupplag eller som har tilsig frå slike stader.

Brunnar for reinvatn skal på høveleg måte vernast mot overvatn og dei skal tømast og reinskast minst ein gong for året eller so snart vatnet viser seg mindre godt eller når helse- rådet av sanitære grunner krev det. Dei skal ha ein minst 20 cm høg kant eller karm av vasstett materiale og jorda må

11 desbr. halla ned på alle sidor av brunnen. Reinwassbrunnar som ikkje er større enn 2 meter på kvar kant skal vera steinsatte på botnen og ha mura veggjer eller på annan måte klædde på sidorne, overbygde og ha hengslelok.

Brunnar som vert nytta av fleire huslyder skal ha heis med fast, tett bytta. Anna kjerald må ikkje brukast i brunnen.

Meiner helserådet at mat- og drikkevatt frå vassleiding, brunnar, bekkjer eller andre vasstak er fârlege for menneskje eller dyr, kann det forbjoda det brukt til ureinskapen er burte.

Sjå og forskrifter frå 3 mai 1935 gjevne etter næringsmiddeloven frå 19 mai 1933, jfr. brigade i forskriftene frå 14 juni og 1 august 1935.

§ 13. Matvaror eller anna etande må ein ikkje ha ståande i stoverom, utan i attletne reine skåp, skuffor eller kjerald med lok på soleis at det ikkje kann koma urent på dei. Kjøtt og fisk til sal må minst mogeleg rørast med fingrane og ikkje på nokon måte av andre enn dei som handlar med varone.

Ved kvart tilfelle av sjukdom som anten er eller som gjev mistanke um å vera kome upp ved njoting av skjemde matvaror eller bruk av ting som inneheld giftige eller fârlege seremne, har helserådstilsynsmannen i krinsen eller i tilfelle den lækjar som har sett til den sjuke utan drygging å segja frå til ordføraren i helserådet. Tilsynsmannen eller lækjaren skal samstundes gjeva ordføraren i helserådet opplysning um den trulege årsak til sjukdomen og andre turvande opplysingar.

### *Um fjøs og melkestell.*

§ 14. Fjøs skal vera ljose, reine og vel utlufta. Der må vera storvask minst ein gong um året. Golv, veggjer og alt innbu skal då vaskast med varmt såpevatn og so utlufting med gjenomtrekk i fleire dagar. Kyrne må haldast reine. Mjølkekjerald og mjølk må handsamast med den største reinsemd. Mjølkespann skal hava tette lok utan klut. Dei må so snart råd er verte tekne heim, vaska og reingjorde på fyljande måte, minder dei ikkje alt er vaska og dampsterilisera når ein tek imot dei frå meieri: Fyrst skyl ein spann og lok 2 gongar med reint kalt vatn, deretter vaskar ein med kost eller klut spann og lok med varmt vatn tilsett kalk eller soda. Kost og klut må jamt kokast og reingjerast.

Atter skyl ein i reint vatn 2 eller fleire gongar og tilslutt i kokande vatn — slik at spann og lok vert turr av seg sjølve utan ein brukar kost eller klut. Deretter set ein spann og lok so dei turkar og vert lufta ut. Dei skal då stå med botn upp på ein rein, turr, ljøs og luftig stad — eller verta hengd upp i fri luft over ein staur. Dette siste må ein og gjera med spann som er sterilisera med damp på meieri.

Dersom spanni når dei heng til turk vert ureine av dust 11 desbr. frå landeveg eller liknande skal dei fyrr dei vert nytta skyljast i reint kalt vatn og tømnd best mogeleg. Å drikkja av mjølke-spanni er forbode. Mjolk og fløyte må ein ikkje ha ståande i rom der folk til dagleg held til eller i soverom. I kvart fjøs skal det vera vaskefat, såpe og reint handklæde. Den som mjølkar skal gå med reint klæde og må fyrr mjølkinga såpevaska hendene sine.

Alle mjølkekjerald og dei klæde som vert brukt ved mjølkinga skal gøymast i rom utanfor fjøset. Er kua tilsulka på juret eller bakparten, må ho fyrr mjølkinga vaskast grundig og etterpå turkast med rein, turr klut. Stråfôr må ikkje berast inn eller ikring i fjøset og gjødsel ikkje måkast ut so lenge mjølkinga står på. Heller ikkje må ein då ha fyre seg anna arbeid som valdar dust eller tev. Er det sjukdom i buskapen, eller otte for smittsam sjukdom i huslyden, skal alt sal av mjolk og anna budrott stoggast. Tilfellet må meldast til næraste helseråds-medlem som skal gjera dei turvande etterrøkjingar og gjeva melding til ordføraren i helserådet.

§ 15. Det er forbode å føra i handelen mjolk frå kyr som har kalva for mindre enn 5 dagar sidan. Kvar fjøseigar eller mjølkehandlar med bustad i heradet har plikt til når helse-rådet krev det å legja fram attest frå autorisera dyrlækjar um helsetilhøvi for buskapen i fjøset soframt ein har mistanke um at der er skadelege helsetilhøve.

#### *Um meieri, ysteri og mjølkeutsal.*

§ 16. Rom der mjolk og mjølkeprodukt vert umsette og tillaga skal vera ljose og ha godt luftskifte. Diskar og golv må vaskast godt og vel kvar dag — vindaugo og dører minst kvar vike og veggjer og tak minst kvart fjordungår. Målereidskap og kar må vera reine. Fluger må haldast burte.

Tobakksrøiking og sputting i roma er forbode. Det må vera lett åtkome til vaskevatn, såpe og reint handklæde.

Dei som arbeider med varone skal ha på seg heilt kvitt forklæde. Kvinnene skal og ha kvitt hovudplagg som dekkjer håret.

Mjolk og mjølkeprodukt må ikkje havast eller gøymast saman med andre varor som kan gjeva dei usmak, skjemma dei eller på nokon måte gjera dei ureine.

For meieri og ysteri som har utsal for mjolk eller mjølkeprodukt gjeld dessutan fyresegner i § 16 um krambuder.

I alle meieri, ysteri og mjølkeutsal skal vera uppslege eit eksemplar av desse fyresegnene.

11 desbr.

*Um krambuder.*

## § 17.

1. Alle krambuder skal haldast reine og godt utlufta. Utanfor inngongsdøra skal det vera fotskrapar. Golv, diskar og vekt skal kvar dag gjerast reine, vindaugo og dører minst kvar vike og krambud og lager må ha hovudreingjering minst ein gong årleg. Turr feing er forbode, likeins sputting på golvet.

Finn helserådet det turvande, kann det påby sputtekoppar. Det kann og fastsetja kva storleik og form dei skal ha. Sputtekoppar må over botnen vera tekte med våt sagmask, torvstrøy eller liknande. Dei må dagleg reingjerast og innhaldet brennast.

2. Krambuder der matvaror eller njotingsmiddel vert tillaga, gøymd eller seld, må ikkje nyttast til soverom eller kjøken. I slike krambuder skal det vera reint vaskestell, såpe og reine handklæde og alle som handsamar varone skal ofte vaska hendene sine.
3. Matvaror skal vernast mot dust og anna ureinskap, både i krambudene og i tillagings- og lagerrom. Varone må ikkje stå på golvet der dei vert til meink for reingjeringa, men setjast i vel reinhaldne og tildekte kar, skuffer, skap med dører, hyller med forheng eller liknande. Er kjøtt upphengd, må det hanga fritt frå veggjen. Vekt og mælereidskap må vera reine når dei vert nytta. Seljaren må ikke pakka matvaror inn i aviser eller anna ureint papir. Når varor vert førde omkring må dei vernast mot regn, dust og all anna tilsulking.

Tobaksrøiking er forbode i rom der matvaror vert selde. Det er forbode å sitja på eller hanga utover disken. Kundene må heller ikkje halda til i krambuda meir enn høgst turvande, men gå ut so snart dei er ekspedera.

I kvar krambud skal eit eksemplar av desse fyresegnene vera uppslege.

## § 18.

*Um bakeri.*

1. Bakeri og rom som står i ope samband med dette skal vera romelege og ljose med vindaugo som lett let seg opna. Dei må ikkje nyttast som soverom.
2. Golva må gjerast reine umhugsamt kvar dag når arbeidet er slutt, vindaugo og dører minst ein gong kvar vike og veggjer og tak minst ein gong kvart fjordungår. Medan reingjeringa stend på må bakverk ikkje gøymast inne i bakeriet. Hyller og skåp må alltid haldast fri for dust, likeins må bord og alle ting som vert nytta til bakinga haldast umhugsamt reine og vera lett flyttande. Turr feing er forbode.

3. Smør, mjølk og anna som ein nyttar i bakverket må gøy-  
mast i reine attletne kar. Deig og slikt som ein stryk ut-  
over bakverk må ikkje tillagast meir enn som trengs for  
dagen. Strykeviskar og andre bakereidskaper må rein-  
gjerast godt kvar gong dei er nytta.
4. Mjølsekker må ein feia vel av fyrr dei vert tekne inn i bake-  
riet og tømde so ikkje baketroget vert skjemd på nokon  
måte. All brennsel må liggja i serskilte kassar og må ikkje  
vera slengt utover golvet. Oska og anna avfall må kvar  
dag havast ut or bakeriet.
5. All slags bruk av tobakk og sputting på golvet er forbode.  
Pipa, tobakk og fyrstikker må ikkje leggjast slik at bakar-  
varene kann verta skjemde. I kvart bakeri skal det vera  
vaskestell, såpe og reine handklæde. Bakarane må alltid  
reinska neglene og vaska hendene og underarmene sine  
umhugsamt fyrr og etter kvar deig- og brødlaging. Likeeins  
må dei vaska hendene etter at dei har nytta klosettet.  
Alltid medan bakinga står på skal bakarane ha på kvit  
rein lerreftsklædnad som ikkje kann brukast utanfor  
bakeriet og som må vaskast minst 2 gongar i vika. Folk  
som har sår, svull eller utslett på armar eller hender må  
ikkje ha arbeid i bakeri. I kvart bakeri skal eit eksemplar  
av desse fyresegnene vera uppslege.

#### *Mylner.*

##### § 19.

1. I mylner skal dusta sopast ned minst 4 gongar årleg og  
golva feiast 2 gongar i vika.
2. I mylneromet og andre rom som høyrer mylna til, som vert  
bruka av dei som søkjer mylna og dei som arbeider der  
skal golva feiast våte kvar dag. Golv, benkar, stolar,  
vindaugo og dører skal vaskast i mannshøgdt minst ein  
gong kvart fjordungsår.
3. Helserådet kann gjeva påbod um at det i desse rom skal  
vera nok sputtekoppar av form og storleik som helserådet  
finn tenlegt. I sputtekoppene skal vera eit høveleg lag  
med sagmask, torvstrøy e. l. Dei skal gjerast reine kvar  
dag og innhalde brennast eller gjerast um inkje på ein eller  
annan måte som helserådet har godkjent. I kvar mylne  
skal eit eksemplar av desse fyresegnene vera uppslege.

#### *Um slaktehus og pylsemakeri.*

##### § 20.

1. Golva skal vera sementera og vasstette med fall og avlaup  
til kloakk eller vasslås. Der skal vera innlagt vatn med  
vask og spyleslange. Maskiner og reidskap skal stå slik  
til at helserådet lett kann ha tilsyn med dei.

11 desbr.

Der må alltid gjennomførast den største reinsemd, både medan arbeidet står på og elles. Avfallet må straks takast burt og leggjast i ein tett jærnkasse med tett lok. Kassen må tømast minst 3 gongar i kvar vike i vinterhalvåret og kvar dag i sumarhalvåret. Etter kvar tøming må han vaskast umhugsamt og desinfiserast med klorkalk. Innmaten må ikkje reingjerast i rom der ein har kjøtet. Der må takast omsyte for at fluger ikkje kan koma inn i roma.

Krokar som kjøtet skal hanga på må vera fortinna og stå soleis at kjøtet kann hanga fritt frå veggen.

2. Kvar dag etter at arbeidet er slutt skal bord, benkar m. m. vaskast og golvet spylast. Vindaugo og dører må vaskast minst ein gong i vika og tak og veggjer minst ein gong kvar månad. Kjøtet må havast ut or det romet ein gjer reint medan reingjeringa stend på.

Folk som arbeider i slaktehus og pylsemakeri skal ha på seg reint, kvitt lerrefthsforklæde med ermer som må vaskast minst ein gong i vika. Ved vasken skal det alltid vera såpe og reine handklæde, og alle som arbeider der skal jamnleg vaska hendene sine. Fyrr dei tek til med arbeidet skal dei alltid vaska hender og armar. All slags bruk av tobakk er forbode. Likeeens sputting på golvet.

I kvart slaktehus og pylsemakeri skal eit eksemplar av desse fyresegnene vera uppslege.

#### *Um vertshus og kaffistovor.*

§ 21. I vertshus og kaffistovor m. m. skal roma haldast reine og godt utlufta og der skal vera vaska kvar morgon. Sputting og turr feing er forbode.

Koppar eller glas med skar eller sprekk i må ikkje brukast. Det er forbode å drikka av vassbytte, vasskjerr eller vassause. Sams drikkekjerald er likeeens forbode. Reglane ovanfor gjeld møterom og større samkomor sofram det vert bode fram mat og drykk.

#### *Um herbyrge og hotell.*

§ 22.

1. I soverom må ikkje sova fleire enn at det vert minst 12 kubikmeter luft på kvar. Glasflata må vera minst  $\frac{1}{10}$  av golvflata. Roma som er i bruk må grundig utluftast og golva vaskast kvar dag. Hovudreingjering må det vera minst 4 gongar um året.

2. Sengene skal ha putevar, underlaken og overbreidsle med lerrefthspose. Laken, lererftspose og putevar skal skiftast for kvar ny gjest. Sengklæda skal vaskast minst 4 gongar um året og sengene skal stå oppbreidde minst 3 timar kvar dag til utlufting. Sputting på golvet er forbode. Nyttar

ein sputtekoppar, skal dei vera på lag halvfyllte med sag- 11 desbr.  
mask eller anna brennande to. Dei må tømast kvar dag  
og innhaldet brennast. I alle soverom skal det vera vass-  
karaffel, vaskefat og såpe. Likeeins eit vassglas og hand-  
klæde for kvar losjerande. Handklæde må skiftast so  
ofte at det til kvar tid er reint og alltid for kvar ny gjest.  
Kjem verten til kunnskap um at ein gjest lid av smittsam  
sjukdom, skal han straks melda frå til ordføraren for helse-  
rådet og fylgja dei påbod som han gjev. Privet skal kvar  
dag ettersjåast og vaskast. Der må alltid vera nøgda  
klosettpapir. I alle herbyrge og hotell skal det vera  
uppslege so mange serprent av desse fyresegner som det  
trengst.

#### *Um boksamlingar.*

##### § 23.

1. Bøker må ikkje lånast ut til folk når anten dei sjølve eller huslyden deira har smittsam sjukdom.
2. Bøker som er lånte ut til folk der det bryt ut smittsam sjukdom må desinfiserast etter nærare avgjerd av ordføraren i helserådet fyrr dei vert lånte ut att.
3. Alle bøker i offentlege boksamlingar skal ein gong um året verta ettersedde av den som styrar boksamlinga og tilsynsmannen for helserådet. Bøker som er fælt sulka og ille medfarne skal då takast ut or boksamlinga og brennast upp.

#### *Um dampskibsekspedisjonar og bryggjor.*

§ 24. Ved iland- og umbordføring av næringsmidler som mjølk, mjøl, kjøt, fisk, smør, frukt, sukker, skal ein vera sers reinsam. Bryggjeplanen skal gjerast rein for kvart tillegg. Er det fåre for at varone vert tilsulka, skal det brukast presenningar både over og under varone. Næringsmiddel som ikkje vert henta med ein gong etter dei er komne skal so snart råd er takast frå bryggja og settast i ekspedisjonen sitt opplagsrom som alltid skal haldast reint. Matvaror må ikkje verta utsett for væte eller lukt. På dampskibsekspedisjonar og bryggjor skal eit eksemplar av desse fyresegner vera uppslege.

#### *Um farty.*

§ 25. Farty som ligg innan heradet og mannskapet deira er, med umsyn til helsetilstand umbord, undergjevne helserådet sine fyresegner.

På båtlosji skal det gjerast reint kvar dag og vaskast minst 2 gongar i vika. Der skal vera nøgdi sputtekoppar som skal gjerast reine kvar dag. Å sputta på dørken er forbode. Skotet millom motorrom og opphaldsrom skal vera so tett at ikkje

11 desbr. ekshaustgass trengjer gjennom. Ein må sjå etter at farkosten har friskt vatn på kjølen og at det ikkje ligg noko ting under dørken og råtnar. Notbas eller høvedsmann har å sjå etter at desse fyresegnene vert haldne.

### § 26.

#### *Um smittsame sjukdomar.*

1. Når nokon som lid av tuberkulose i smittsam form skifter bustad, skal dette meldast til ordføraren i helserådet av den som den sjuke flytter frå. Same melding er den pliktig til å gjeva som tek imot ein sjuk med denne sjukdomen.
2. I kvart sjukdomstilfelle som ein kann tru er fårleg og av smittsam art, skal kvar husbond som gjev melding um dette (sjå helselovi frå 16 mai 1860 § 14) syta for at den sjuke vert skilt frå andre um det er høve til det. Avstengjinga gjeld både den sjuke og den som steller med han. Det same gjeld sengklæde, gangklæde og anna turvande som vert brukt eller som den sjuke har brukt dei næraste dagane før sjukdomen braut ut. Matvaror må ikkje gøymast i det rom der den sjuke er. Heller ikkje må uvedkomande folk få koma inn til den sjuke.
3. Fyrr lækjar er komen og har gjeve nærare fyresegner, må samkvæme millom sjukestaden og andre stader vera minst mogeleg. Folk som høyrer til same huslyd som den sjuke, må ikkje utan naudhøve koma i møte eller samlingar, og slike møte må ikkje haldast i hus eller på tun der det er smittsam sjukdom, mindre det skulde vera eit reint naudhøve.
4. Frå slike stader må sal av matvaror stogga, til det vert gjeve lov av lækjaren. Born frå sovoren heim må ikkje koma i skule, fyrr lækjaren har gjeve løyve til det. Skulde sjukdomen vera hjå ein lærar, og han bur i same huset som skulen vert halden i, må denne stengjast til lækjaren har gjeve nærare fyresegn.

So snart ordføraren i helserådet har fått melding um tilfelle av smittsam sjukdom og dei rådgjerdar som for høvet er tekne, skal han gjeva dei vidare fyresegner og ta dei rådgjerdar som tilfellet krev. Utanbygds folk må ikkje setjast burt i heradet på offentlig kostnad minder der ligg fyrr attest frå lækjar um at vedkomande ikkje lid av nokon akut smittsam sjukdom og heller ikkje kjem frå smitta hus som ikkje er desinfisera.

5. Gangklæde, sengklæde og andre bruksting som har vore nytta av folk med smittsam sjukdom eller har vore i same romet som den sjuke, må ikkje avhendast til andre fyrr dei er forsvarleg reingjorde etter fyresegn frå ordføraren i helserådet.

6. Rom der folk med smittsam sjukdom har halde til, må rein- 11 desbr.  
gjerast etter fråsegn frå helserådet og dei må ikkje takast  
i bruk fyrr dei er reingjorde.
7. Skuleborn som læraren trur har uty, skabb eller anna avåt  
som lett kann koma over på andre, skal sendast heim og  
ikkje ha tilgjenge til skulen fyrr dei er reine. Likeeins  
skal læraren nekta skuleborn å koma på skulen, når det  
er smittsam sjukdom i heimen deira. Forbodet gjeld inntil  
lækjar er rådspurt.

§ 27.

*Ålmenne fyreseigner.*

1. Eigar eller leigar av hus er kvar for seg ansvarleg for at  
alle plikter som desse helsefyresegnene set fyre vert oppfylte.
2. Um nokon ikkje fullfører dei umbøtene som fylgjer av desse  
helsefyresegnene eller lovlege vedtak innan den fristen  
som helserådet har sett, kann umbøtene verta fullførde  
på vedkomande sin kostnad.
3. Motstand eller brot mot desse fyresegnene vert straffa  
etter lovi (jfr. straffelov § 357) og skal meldast til ord-  
føraren i helserådet snarast råd er.
4. Heradstyret syter for å få prenta helsefyresegnene so dei  
kan verta delt ut til kvar huslyd i heradet. Eit eksemplar  
skal vera uppslege i kvart hus som vert brukt til møtehus.  
Likeeins skal serprent av paragrafane 17, 18, 19, 20,  
21, 22, 23 og 25 vera uppslege på alle dei stader som  
desse paragrafane gjeld for.
5. Ordføraren i helserådet kann ta avgjerd på vegne av helse-  
rådet der det trengst snar avgjerd. Saka vert då å leggje  
fram på fyrste helserådsmøte.
6. I ymse serhøve kann helserådet gjera lempingar og avvik  
frå desse fyresegnene.
7. Desse fyresegnene tek til å gjelda 3 månader etter dei har  
fått kongeleg stadfesting.
8. Ei liste over helsefyresegner og fyresegner um nærings-  
middel m. v. som gjeld for heile landet er teke inn i Norsk  
Lovtidende, 1. avd. nr. 40 for 1936 (side 1129—30) som  
tillegg til helsefyresegnene for Kvam herad.

**Kongelig resolusjon.**

11 desbr.

- I. I henhold til § 4 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av  
16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold  
til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900, gis stadfesting  
på vedtak av Vardø bystyre i møte 18 august 1936  
om almindelige helseforskrifter for byen,  
epidemiforskrifter og forskrift om melde-  
plikt når tuberkuløs syk skifter bopel.

- 11 desbr. II. De almindelige helseforskrifter som nu gjelder for byen, stadfestet ved kongelig resolusjon av 1 mai 1897 med tillegg, stadfestet ved kongelige resolusjoner av 8 mars 1916, 10 januar og 19 oktober 1917, opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

Forskriftene er sålydende:

### *Kapitel I. Om renhold.*

§ 1. Enhver hus- eller grunneier plikter å besørge renhold av rennesten og fortau utenfor sin eiendom.

Portrum, gårds plass, kai, ubebygget tomt og annet område må av eier eller fester holdes tilbørlig ren og fri for stank.

Portrum og gårds plass skal ha så fast overflate, at de lett kan holdes rene og skal ha lett avløp til kloakk.

Helserådet kan påby at gårdsrummet asfalteres, sementeres eller på annen måte gjøres vanntett, når rådet finner det nødvendig av hensyn til dyrehold, bestemt virksomhet eller andre årsaker.

§ 2. Ethvert hus skal ha tilstrekkelig med søppelkasser. Om kassenes antall, størrelse, form m. v. og om deres tømning gjelder regler utarbeidet av helserådet og bygningsrådet i forening i henhold til bygningsloven.

§ 3. Aske, kjøkkenavfall, fiskeavfall, gjødsel eller annen urenslighet må ikke tømmes på offentlig eller privat grunn eller innen havneområdet, men skal bringes til de av helserådet anviste avfallsplasser.

Skyllevann må ikke tømmes i rennesten med dårlig avløp eller hvor der samles grunn- eller overvann, men skal slås i nærmeste kloakkrist som må være åpen.

§ 4. Steder ved strandlinjen som ved fjære sjø utbrer stank skal kommunestyret etter helserådets forslag og med havnestyrets samtykke kunne foranstalte fylt op eller utdypet, så de ikke ligger tørr ved laveste vannstand.

§ 5. Helserådet kan påby at grunn- og overvann, spill- og skyllevann som samles på offentlig eller privat grunn skal bortledes eller fjernes.

§ 6. Fisk og fiskeavfall (hoder, rygger og innvoller) må ikke opbevares eller tilberedes på noe sted i byen som helserådet finner uskikket til sådant øiemed.

Fisk, fiskehoder og rygger må ikke henges eller på annen måte anbringes til tørring nærmere bebodd hus eller oparbeidet eller trafikert gate enn 20 meter, og ikke nærmere sykehuset eller tuberkulosehjemmet enn 40 meter.

På området mellom Vannbassenget og den gamle kirkegård må fisk eller fiskeavfall ikke henlegges.

§ 7. Banking og risting av tepper, matter, sengklær etc. må ikke foregå ut over offentlig gate eller plass.

*Kapitel II. Om kloakker.*

11 desbr.

§ 8. Helserådet kan bestemme at det fra våningshus eller bebygget tomt skal føres lukket kloakkledning til offentlig kloakk eller til sjøen, når dette efter rådets skjønn ikke vil medføre uforholdsmessige utgifter.

Kloakker skal ligge så dypt at de er frostfri og være så innrettet at kloakkgass ikke kan strømme ut. De skal føres så langt ut i sjøen at utløpet ligger helt under vann ved lavvann.

Alle kloakker skal renses og spyles i den utstrekning helse- rådet finner det nødvendig.

§ 9. Vask og kloakksluk i husene skal være forsynt med vannlås og holdes ren så de ikke utbreder stank.

§ 10. Hvor helserådet finner gammelt kloakkanlegg mislig kan det påby nyanlegg.

§ 11. Eier av våningshus som ikke kan tilknyttes offentlig kloakk eller ikke kan føre egen kloakk i sjøen, skal sørge for at skylle- og spillvann fjernes så der ikke oppstår sanitære misligheter.

*Kapitel III. Om priveter.*

§ 12. Ethvert beboelseshus og ethvert hus, hvor der stadig foregår arbeidsvirksomhet eller hvor et større antall mennesker jevnlig samles eller ferdes, skal ha priveter i nødvendig utstrekning.

§ 13. Privetene skal være således innrettet og beliggende, at stank ikke trenger inn i beboelsesrum eller rum, hvori matvarer opbevares eller tilberedes.

§ 14. Privetene skal holdes rene og i ordentlig stand. Ethvert privet skal være forsynt med papir og hvert sete skal ha tettsluttende lokk. Helserådet kan påby strømidler.

§ 15. Privetene må ikke anbringes således, at drikkevann eller brønn kan forurenses. Privetenes beliggenhet i forhold til brønn eller bekk skal i hvert enkelt tilfelle godkjennes av helse- rådet.

§ 16. Det er forbudt i privetbinge eller beholder å kaste skrammel, hermetikkbokser, stentøi o. l. som kan vanskelig- gjøre tømning eller være til gêne ved gjødselens anvendelse.

§ 17. Helserådet kan, når det av sanitære grunner finner det påkrevet, påby tømning og desinfeksjon av privet-, gjødsel- eller avfallsbeholdere eller eventuelt andre sanitære forholds- regler.

§ 18. Hvor eldre priveter er således innrettet, at de ikke med letthet kan tømmes eller holdes rene, er utette eller volder ulempe ved stank, er eieren forpliktet til innen en av helse- rådet fastsatt frist å treffe de forføininger, som dette måtte finne påkrevet.

11 desbr.

*Kapitel IV. Om husdyrhold.*

§ 19. Hester, kuer, griser, sauer eller fjærfe må ikke huses i våningshus, heri innbefattet kjeller.

§ 20. Når der skal innrettes hus for sådanne husdyr, skal helserådet på forhånd underrettes. Hvor der er fare for sanitære ulemper, kan helserådet forby sådanne anlegg.

§ 21. Opholdsrum for husdyr skal være således innrettet, at de lett kan holdes rene. De må ikke utbre stank til beboelsesrum, til rum for matvarer, nabo, offentlig plass eller gate.

§ 22. Hvis eldre dyrestaller ikke tilfredsstillende helserådets fordringer i sanitær henseende, kan dette påby de forandringer, som det finner påkrevet, og forby bruk av stallene, til de påbudte forandringer er utført.

§ 23. Alle fjøs (særlig de hvorfra det leveres melk til salg) må holdes lyse, luftige og rene.

Storrensjøring skal foretas minst én gang om året, vasking av gulv, vegger og tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann, eller overstrykes med kalkpuss.

Kuene skal holdes rene. Største renslighet må iakttas med melkekar og under melkingen.

I ethvert fjøs skal der være vaskevann, vaskefat, såpe og rent håndklæ. Den som melker skal være iført rent armforklæ og skal før melkingen såpevaske sine hender.

Er kuene tilsølt på spenene eller bakparten, må de vaskes grundig der og etterpå tørres godt og vel med ren, tørr klut. Melken skal snarest mulig bringes ut av fjøset og opbevares på et rent, luftig og kjølig sted, ikke i opholds- eller soverum eller i nærheten av ting som kan forurense eller gi melken usmak.

§ 24. Alle fjøs er underlagt helserådets kontroll. Det kan forby salg av melk hvor det forekommer eller befryktes å være sykdom blandt besetningen.

Det samme gjelder hvor farlig smittsom sykdom forekommer, mistanke om sådan eller om bacillebærer av farlig smittsom sykdom innen husstanden.

Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått i et hvert fjøs.

Se for øvrig også forskrifter av 3 mai 1935 med tillegg av 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936 som er gitt i henhold til næringsmiddeloven av 19 mai 1933 og som gjelder for hele landet.

*Kapitel V. Forskrifter for butikker, bakerier, slakterier og pølsemakerier.*

Se for øvrig forskrifter av 3 mai 1935 med tillegg av 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936 som er

gitt i henhold til næringsmiddeloven av 19 mai 1933 og som 11 desbr. gjelder for hele landet.

§ 25. I utsalgssteder for næringsmidler, i bakerier, slakterier og pølsemakerier skal der alltid forefinnes vaskevannsstell med såpe og rene håndklær samt et tilstrekkelig antall spyttebakker, halvfylte med våt sagmugg, torvmull eller sand. Disse skal hver dag rengjøres. Tobakksrøking og spytting på gulvene er strengt forbudt, og plakater herom samt et eksemplar av disse bestemmelser skal alltid finnes opslått på veggen, så det lett kan sees.

§ 26.

- a. Utsalgssteder for næringsmidler skal være lyse og luftige og spesielt gulvene i sådan stand, at de med letthet kan rengjøres.
- b. Gulvet skal hver dag vaskes over med våt klut (tue). Der må aldri tørfeies. Grundig vaskning av gulvet skal foretas minst 2 ganger ukentlig.
- c. Hovedrengjøring av butikken skal foretas hvert halvår.
- d. Disken skal såpevaskes hver dag. Skuffer, skap, hyller, vektor, målekar og andre redskaper må holdes omhyggelig rene.
- e. Kjøtt og kjøttvarer må ikke ligge på underlag av tre. Matvarer i det hele tatt må ikke opbevares sammen med varer som kan gi dem usmak eller bederve dem, og de bør holdes mest mulig tildekket. Kundene må ikke tiltales å fingre på dem.
- f. Matvarer må ikke innpakkes i aviser eller urent papir.
- g. Tobakksrøking er forbudt i butikker hvor der selges matvarer.

§ 27.

- a. Bakerier skal være lyse og rene, helst med sementert gulv og oljemalte vegger og dører.
- b. Gulvet skal vaskes hver dag etter endt arbeide.
- c. Bakerne skal være iført hvit overklædning og hvit lue. Før bakningen skal de omhyggelig vaske sine hender og armer og rense sine negler. Likeledes vaskes hendene etter bruk av klosettet. I bakerier er det forbudt å beskjefteige personer som har sår, bylder eller utslett på hender eller armer.
- d. Gangklær må ikke opbevares i bakerier, og heller ikke må der finnes uvedkommende ting som kan hindre rummets rengjøring.
- e. Vegger og tak skal rengjøres minst hvert fjerdingår, vinduer og dører minst hver uke. Under rengjøringen må bakverk ikke opbevares i bakeriet.
- f. Bord, traug, fjeler, hyller, plater og surkasser og andre til

11 desbr. bakningen benyttede gjenstander må alltid holdes omhyggelig rene. Smør, melk, egg etc. må opbevares i rene veltildekkede kar.

g. Melsekker skal omhyggelig avbørstes, før innholdet tømmes i kassene.

#### § 28.

a. I slakterier og pølsemakerier skal gulvet være støpt av betong med helling mot en gulvvask med vannlås og avløp til kloakk. Der må være innlagt vannledning med vanntappekran samt slange til spyling av gulvet.

b. Gulvet skal omhyggelig rengjøres hver dag etter endt arbeide, og alt avfall som ben, tarmrester, bedervede kjøttvarer etc. straks bringes vekk. Vegger og tak skal vaskes minst hvert fjerdingår og vinduer og dører minst hver uke.

c. Alle de til forretningen hørende maskiner, baljer, kummer, bord og andre redskaper må omhyggelig rengjøres hver gang de har vært i bruk.

d. I alle de til forretningen hørende rum må der være kjølig og godt ventilert.

e. Arbeiderne skal være iført helt og rent antrekk av lerret (forklæ med brystsmekk og forærmer) og skal tilholdes å vaske sine hender og underarmer før de begynner arbeidet og ellers ofte under arbeidet.

f. Opbevaring av petroleum, gammelost, lutefisk eller andre varer som kan sette usmak på kjøttvarene, skal være strengt forbudt i alle de forretningen tilhørende rum.

§ 29. Tilsynet med disse bestemmelsers overholdelse føres av helserådets medlemmer eller av dem som helserådet dertil bemyndiger.

### *Kapitel VI. Regler for salg av melk.*

Se for øvrig forskrifter av 3 mai 1935 med tillegg av 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936 som er gitt i henhold til næringsmiddeloven av 19 mai 1933 og som gjelder for hele landet.

§ 30. Ethvert melkeutsalg skal godkjennes av helserådet. Utsalgene skal være lyse, vel ventilerte, fri for fuktighet, ha egen inngang fra gaten, og innredet på sådan måte at de lett kan holdes rene. Alle utsalgs- og opbevaringsrum for melk til salg må til enhver tid holdes rene, og der må ikke opbevares andre varer eller ting som kan forurense eller gi melken usmak.

§ 31. Melk og fløte må opbevares i rene tildekkede kar, målekarene må alltid være rene.

Fortinningen i melkespannene må alltid være hel. Det er strengt forbudt å drikke av målekarene eller spannenes lokk.

Utmåling eller overhelling fra spann på torv, gate, i port- 11 desbr.  
rum eller gårdsplass er forbudt.

Betjeningen skal behandle melken på en sanitær måte, iakta den største personlige renslighet og skal under arbeidet være iført helt hvitt forklæ. Kvinnene skal også ha hvitt hode-tøi som dekker håret.

§ 32. Helserådet kan forby salg av melk og fløte fra ut-salgssteder hvor helseforskriftene ikke overholdes.

Likeså kan helserådet nekte salg av melk fra utsalg hvor der er sykdom blandt betjeningen.

§ 33. Helserådet kan når som helst forlange prøver av melk og fløte til undersøkelse, samt forby innførsel av melk fra sådanne steder hvor smittsom sykdom befryktes eller mel-ken ikke behandles på tilfredsstillende måte.

§ 34. Eldre melkeutvalg skal innen 1 år efter at disse for-skrifter er stadfestet være bragt i overensstemmelse med disse forskrifter i den utstrekning helserådet forlanger.

I ethvert meieri og melkeutslag skal et eksemplar av disse forskrifter være opslått.

### *Kapitel VII. Om skadelige nærings- og nydelsesmidler.*

Se for øvrig forskrifter av 3 mai 1935 med tillegg av 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936 som er gitt i henhold til næringsmiddeloven av 19 mai 1933 og som gjelder for hele landet.

§ 35. Bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler eller bruksgjenstander som inneholder giftige bestanddeler og derved kan være skadelig for sundheten må ikke falbys, selges eller på annen måte overdras.

Det er likeledes forbudt å tilsette stoffer, som kan skjule at varene er bedervet.

§ 36. Helserådet kan forby salg av nærings- og nydelses-midler fra steder, hvor der ikke iaktas tilbørlig renslighet med varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

Likeså fra steder hvor der forekommer tilfelle — deri innbefattet bacilleutskillen — av farlig smittsom sykdom som kan utbres med varene.

Helserådet kan forlange utlevert fornødne prøver.

Skadelige varer skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på selgerens bekostning.

### *Kapitel VIII. Om bedrifter, verksteder, boliger, forsamlingslokaler.*

§ 37. Enhver bedrift hvor levnetsmidler tillages eller omsettes er underkastet helserådets kontroll og nærmere be-stemmelser i hvert enkelt tilfelle, likeledes hvor der anvendes

11 desbr. sundhetsskadelige råstoffer eller frembringes produkter som er skadelig for sundheten.

Det samme gjelder også bedrifter som kan antas å være farlig for sundheten eller forulempe de omboende med stank m. v. Før anlegg av sådan bedrift igangsettes må helserådets godkjennelse innhentes.

§ 38. Verksted og arbeidsrum er underlagt helserådets tilsyn og de bestemmelser det måtte fatte i hvert enkelt tilfelle.

Finner helserådet at der ved hus, verksted, arbeidsrum, beboelsesleiligheter eller rum finnes sanitære mangler, kan det pålegge at disse mangler rettes efter helserådets anvisning og forby rummenes bruk til så er skjedd.

Helserådet kan forby virksomhet av enhver art i beboelses-hus hvor sådan virksomhet må antas å virke sundhetsskadelig eller sanitært forulempe naboeene.

Det påhviler huseieren å påse at fraflyttede rum rengjøres ordentlig før nye beboere flytter inn.

Om ventilasjon m. v. i garasjer og reparasjonsverksteder for motorvogn er ved kgl. res. av 17 april 1913 utferdiget særskilte forskrifter som gjelder for hele landet.

§ 39. Intet forsamlings- eller skolelokale må tas i bruk før det er godkjent av helserådet. Finner helserådet sanitære mangler ved slike rum, kan det forby dem brukt til manglene er rettet.

Om forsamlingslokaler er ved kgl. res. av 25 april 1913 utferdiget særskilte forskrifter som gjelder for hele landet; likeledes for skoler ved kgl. res. av 20 november 1931 (med tillegg 16 september 1932) og for kirker ved kgl. res. av 21 september 1934.

### *Kapitel IX. Forskrifter om hoteller, losjihus og bevertningssteder,*

som gjelder forsåvidt de inneholder videregående bestemmelser enn forskriftene for hoteller, herberger og bevertninger av 10 juli 1936, jfr. hotelloven 25 juni 1935.

Se for øvrig forskrifter av 3 mai 1935 med tillegg av 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936 som er gitt i henhold til næringsmiddeloven av 19 mai 1933 og som gjelder for hele landet.

§ 40. Rum som er bestemt til å motta losjerende skal være lyse, luftige og være i sådan stand at de lett kan holdes rene.

I hvert soverum skal der være minst 10 m<sup>3</sup> luft for hver person.

På værelset skal finnes vaskevannsstell, vannkaraffel og såpe samt rent håndklæ og glass for hver person.

Overbredslet på sengen skal være forsynt med tilstrekkelig 11 desbr. langt poselaken. Dette samt putevar og underlaken skal skiftes rent for hver ny losjerende.

Soverommene skal daglig luftes og gulvet vaskes. Hovedrengjøring skal foregå 4 ganger årlig. Priveter skal hver dag ettersees og vaskes.

Helserådets ordfører skal efter samråd med politiet gi bestemmelse om hvor ofte og hvorledes desinfeksjon eller rensning skal foretas med sengkler som ikke vaskes; dette skal skje minst 4 ganger årlig.

I hvert værelse kan helserådets ordfører forlange et eksemplar av disse forskrifter opslått med angivelse av hvor mange som har lov til å bo på værelset.

#### § 41.

- a. Bevertningslokalet og alle til bedriften benyttede værelser samt kjøkkener må være sådan beliggende at de får tilstrekkelig lys. Den effektive vindusflate skal utgjøre minst  $\frac{1}{10}$  av gulvflaten og minst et vindu skal kunne åpnes. Rummene skal kunne opvarmes og utluftes tilstrekkelig. Gulv, vegger, vinduer og tak må være i sådan stand at de med letthet kan holdes rene. Lokalene samt ganger og trapper skal holdes kunstig oplyst når de ikke er oplyst av dagslyset.
- b. Alle til bedriften benyttede værelser skal daglig utluftes godt; hver dag skal gulvene og vinduspostene vaskes, og støv tørres av møblene med fuktig klut. Umalte bord, kjøkkenbenker, fjeler m. v. skal hver dag renskures. Minst 4 ganger om året skal alle møbler vaskes med varmt vann og såpe, eller gjøres grundig rene på annen av helserådets ordfører godkjent måte. Vegger og tak skal 2 ganger årlig enten males, hvittes eller vaskes. Tilsølte deler av veggene skal straks rengjøres. Vinduene skal vaskes og pusses så ofte det trengs, iallfall minst en gang månedlig. Ganger og trapper skal holdes rene, de skal vaskes minst 3 ganger i uken. Ved inngangsdøren skal anbringes fot-skrapers eller dørmatte som rengjøres hver dag. Tørr feining og tørr avstøvning er forbudt.
- c. I alle rum som benyttes av gjestene kan helserådet påby at der skal finnes det nødvendige antall spyttebakker av en av helserådet godkjent størrelse og form. Spyttbakkene, hvis bunn skal være dekket av sagmugg, torv eller lignende, skal daglig rengjøres og innholdet brennes eller behandles på annen av helserådet godkjent måte. Spytting på gulv, ganger og trapper er forbudt.
- d. Brukt servise skal ordentlig rengjøres før det anbringes sammen med det rene. Urent servise må ikke tilbys noen

- 11 desbr. gjest. Sprukne emaljekar må ikke benyttes. Kobberkar skal være vel fortinnet, og kopper eller glass med skår eller sprekker må ikke anvendes. Om opvask av servise (kopper og annet spisestell) i herberger, losjihus, pensjonater, hoteller, bevertningssteder og forsamlingslokaler hvor der foregår servering er utferdiget almindelige forskrifter for hele landet (jfr. kgl. res. 2 februar og rundskrivelse 27 mars 1934). Den der påbudte plakat skal være hengt op eller slått op i ethvert kjøkken eller opvaskrum for slike lokaler. Skyller skal daglig fjernes fra lokalet.
- e. Opbevaringssteder for matvarer skal være tørre og må kunne utluftes til fri luft. De skal gjøres grundig rene minst en gang månedlig, isskap (kasser) dog minst en gang om uken. Melk, fløte og andre matvarer skal opbevares på sådan måte at de er beskyttet mot støv og annen forurensning, ikke får usmak av andre varer og heller ikke er tilgjengelig for fluer eller andre dyr. Opbevaringssted for matvarer må ikke benyttes som soverum.
- f. Betjeningen skal være iført ren og ordentlig drakt. Matvarer må ikke håndteres med urene hender. Der skal alltid finnes rent vaskevann, såpe og håndklæ til bruk for betjeningen, og verten må påse at dette benyttes efter behov. Personer med smittsom, stinkende eller væskende sykdom må ikke tillates å tilberede eller servere mat eller drikke for gjester.
- g. Det er forbudt å drikke av vannbeholderens øse. Vann skal serveres i glass eller kopp som etterpå rengjøres som under punkt d. angitt. Matgryten må ikke benyttes til klæsvask, der heller ikke må foregå i herbergers eller bevertningers kjøkkener.
- h. Privetavlukkenes seter og gulv skal hver dag rengjøres. Hvor det anvendes privetbeholdere skal det daglig anvendes strømidler. Tømning av beholdere skal skje før enn de blir  $\frac{3}{4}$  fulle. Også hvor der finnes binger skal strømidler anvendes, og tømning foretas 4 ganger årlig eller oftere om nødvendig for å undgå overfylling. På privetene skal finnes papir. Priveter som ikke får direkte lys utenfra, skal opplyses kunstig. Priveter og pissoarer skal legges således og holdes i sådan stand at stank derfra ikke trenger inn i værelser, kjøkken eller opbevaringssteder for matvarer og heller ikke generer noen nabo. Helserådet kan gi ytterligere forskrifter for tømning og renhold, når det finner det påkrevet.
- i. Trekk på møblene skal være av stoff som er lett å holde rent og lett og desinfisere.

- k. De regler der gjelder bevertningssteder, gjelder også for 11 desbr. forsamlingslokaler, hvor der foregår servering.

§ 42. Finner helserådet det påkrevet på grunn av sanitære mangler kan det påby losjihus og serveringssted stengt inntil manglene er rettet.

### *Kapitel X. Om barberstuer og frisersalonger.*

#### § 43.

- a. Barberstuer og damefrisersalonger må godkjennes av helse-  
rådet. Disse med tilstøtende rum skal til enhver tid holdes  
rene, godt utluftet og fri for uvedkommende gjenstander  
og personer.

Gulvet skal vaskes daglig, hyller, bord etc. avtørres.  
Håravfall, såpeskum, papir, bomull etc. bringes bort  
etter hvert.

De fornødne antall spyttebakker tømmes og renses  
hver dag.

Hovedrengjøring skal utføres minst 2 ganger årlig.

Barbererne skal iaktta omhyggelig personlig renslighet,  
og under arbeidet være iført hvit jakke eller frakk.

- b. Ved barbering må der for hver kunde brukes utkøkt, ren-  
vasket serviett og ren bedekning over nakkeputen. Brukes  
varme kluter, må disse være utkøkt og renvasket for hver  
kunde.

Felles barberkost er forbudt, innsåpning skal skje med  
hånden eller egen barberkost. Alunsten eller lignende skal  
skylles hver gang før og etter bruken. Felles pudderkvast  
er forbudt.

- c. Ved hårklipping skal der mellom halsen og kappen an-  
vendes en halsstrimmel av silkepapir eller vatt, som kun  
benyttes en gang. Hvis ikke papirkapper anvendes, må  
klippekappen renses for hver kunde og skiftes ren minst  
2 ganger ukentlig.

Klippemaskiner, sakser og kniver skal rengjøres og des-  
infiseres for hver kunde. Koster, børster og kammer  
skal etter hver kunde vaskes i såpe og varmt vann eller i  
salmiakkspirit og vann (25 dråper salmiakkspirit i 200  
gram vann).

- d. Kunder med utslett eller med mistenkelig håravfall skal  
enten betjenes med sine egne redskaper eller de benyttede  
redskaper skal utkokes eller betryggende desinfiseres før  
de brukes til andre.

- e. Et eksemplar av disse regler skal finnes opslått i enhver  
barberstue og frisersalong.

11 desbr.

*Kapitel XI. Forskrifter om rorboder og fartøier.*

§ 44. Som rorboder må kun benyttes rum, som tillates anvendt dertil av helserådet. Gulv i rorbod skal være tett, og både gulv, vegger og tak må være i sådan stand, at de lett kan gjøres rene. Hvert bebodd rum skal være forsynt med minst et slagvindu med hengsler og kroker i orden og dessuten trekkør eller ventil.

Helserådet bestemmer det største antall personer som tillates huset i en rorbod, og skal, hvor sådan bestemmelse er truffet, det tillatte antall males på døren.

§ 45. Eier av rorboder har å opsette priveter i det antall og på de steder som bestemmes av helserådet i henhold til bygningslovens forskrifter og sundhetsvedtektene for byen. Hvis priveter anbringes på kai, må dette skje utenfor fjæremål, således at de utmunner utenfor laveste vannstand. Privetene må besørges tømt av rorbodeierne minst en gang hver måned eller oftere, når det forlanges av helserådet.

§ 46. Til hver søndag skal rorboden være fullstendig rengjort, hvilket besørges av beboerne.

§ 47. Fiskeavfall, aske og annet avfall som ikke nyttes anbringes i avfallsbinger, som bekostes og tømmes av rorbodeieren. Tømning skal foregå så ofte at stank undgås og for øvrig med de mellomrum som helserådet bestemmer.

§ 48. Storrengjøring av alle rorboder skal finne sted, før våropsynet settes, ved St. Hans tider og før nyttår, efterat høstfisket er slutt.

Alt avfall skal så vidt mulig samtidig fjernes omkring rorbodene.

§ 49. Foranstående bestemmelser kommer til anvendelse på alle rum hvor folk, som deltar i fiskeribedriften, innlosjeres under fisket, og likeledes på losjifarkoster i den utstrekning, hvori bestemmelsene kan finne anvendelse på dem.

§ 50. Huller, hvor vann eller urenslighet lett kan samles til fare for den almindelige sundhet, skal av grunnens eier utfylles og fuktigheten så vidt mulig avledes.

§ 51. Eier av rorbod eller hus er ansvarlig for, at tømning av privetbinger efter § 45, 3dje punktum og storrengjøring og oprenskning efter § 48 foretas. I tilfelle av forsømmelse kan helserådet besørge tømningen, rengjøringen eller oprenskningen foretatt for hans regning.

§ 52. Når særlige forhold gjør det påkrevet, kan helserådet tilstede avvikelser fra disse forskrifter.

§ 53. Et eksemplar av disse forskrifter skal finnes opslått på et iøinefallende sted i hver rorbod.

§ 54. Fartøier henliggende på byens havn og deres besetning er underkastet helserådets kontroll og bestemmelser.

Skibsføreren plikter å melde til helserådet ved mistanke om 11 desbr. smittsom sykdom ombord.

Den syke må ikke forlate fartøiet før sykdommens beskaftenhet er bragt på det rene, og gang- og sengklær tilhørende den syke må ikke bringes i land uten helserådets samtykke.

§ 55. Ovnsrør i underbringelsesrum må ikke ha spjeld — av hensyn til til faren for kullsforgiftning — og ovnsrøret skal være forsynt med ordentlig trekkhatt.

Matstellet ombord skal være renslig og ordentlig. Alle kokekar og spiseredskaper skal vaskes etter hver gangs bruk og hver mann skal ha sitt eget spisestell — bruk av felles spisestell er forbudt.

Det er forbudt å spytte på dørk og i krokar.

Lugarer, maskinrum og styrehus skal vaskes før og etter hver fiskesesong.

Der må ikke medtas ombord mannskap som lider av noen farlig smittsom sykdom. I tvilstilfelle kan hovedsmannen forlange lègeattest.

Et eksemplar av bestemmelsene i denne paragraf skal være opslått i ethvert fiskerfartøi.

### *Kapitel XII. Om smittsomme sykdommer m. m.*

#### § 56.

- a. Når en tuberkuløs syk forandrer bopel skal melding derom skje til helserådets ordfører. Meldeplikten påhviler så vel den syke selv, som den husvert hvorfra og den husvert hvortil vedkommende flytter.
- b. Ved bortsettelse av personer skal det skaffes attest for at så vel den, som utsettes, som forpleieren og dennes husstand ikke lider av akut smittsom sykdom. Det er forbudt kvinner, som lider av venerisk sykdom å ta tjeneste som amme eller barnepike.
- c. Ved optreden av sykdomstilfelle, som det kan være grunn til å tro er av ondartet smittsom beskaftenhet, skal den husbond eller husfar, som har å gjøre anmeldelse herom overensstemmende med § 14 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860, tillike dra omsorg for betryggende avsondring.
- d. Mellem den syke og den som pleier ham (henne) og husets øvrige beboere må ikke være noe personlig samkvem.
- e. Avsondringen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem som pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre gjenstander, som de benytter eller som den syke har benyttet de nærmeste dager før sykdommen

11 desbr.

brøt ut. Fødevarer må ikke opbevares i de rum, hvor den syke opholder sig.

f. Inntil læge er kommet til stede og har meddelt nærmere forskrifter, må alt samkvem mellom det sted, hvor sykdommen er optrådt, og andre steder ophøre. Særlig må personer, som hører til samme husstand som den syke, ikke ha noe samkvem med andre og ikke på noen måte delta i møter eller sammenkomster.

g. Uvedkommende personer må ikke tilstedes adgang til den bolig, hvor den syke ligger. Sammenkomster i selskapielig eller annet øiemed må ikke holdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.

h. Når læge er kommet til stede skal han foreløbig treffe de anordninger og forføyninger med hensyn til avsondringen av den syke, hans husfeller og omgivelser og om rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander, som sykdommens beskaftenhet krever, og med hensyn til andre sanitære forhold når dette finnes påkrevd. Det må overlates til lægens skjønn å meddele forskriftene i skriftlig form. De må i ethvert fall nøie efterkommes, og er gjeldende inntil de tilbakekalles av lægen selv eller opheves av helserådet eller dets ordfører.

i. Leveres det melk eller andre fødemidler til salg fra det sted, hvor sykdommen er optrådt, må dette ophøre inntil tillatelse er meddelt av den tilkalt læge.

k. Barn fra den husstand hvor sykdommen er optrådt må ikke søke skole, før tillatelse er meddelt av den tilkalt læge. Optrer sykdommen i lærerens husstand, og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må skolen lukkes, inntil lægen har gitt nærmere bestemmelse.

l. Så snart meddelelse om det inntrufne sykdomstilfelle og de i den anledning trufne forføyninger er kommet til helserådets ordfører, har denne å treffe de videre forføyninger som efter tilfellets beskaftenhet er nødvendige.

m. Skolebarn som antas å lide av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom eller øiensykdom skal sendes hjem av læreren, som må gi dets foreldre eller foresatte skriftlig beskjed om, at barnet ikke kan komme på skolen igjen før det er rent og smittefritt. På samme måte skal skolebarn, som læreren antar lider av annen smittsom sykdom, bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

n. Rum, hvor personer med smittsom sykdom har opholdt sig, skal renses efter anvisning av helserådets ordfører.

o. Utflytning av huset eller enkelte leiligheter kan påbys hvor farlig sykdom har optrådt, for at huset eller leiligheten kan bli betryggende desinfisert.

- p. Med hensyn til bacillebærere skal forholdes efter pålegg 11 desbr. av helserådets ordfører for hvert enkelt tilfelle.

Om forholdsregler mot dem som utskiller tyfus eller paratyfusbaciller henvises til de derom ved kgl. res. av 20 oktober 1933 for det hele land utferdigede forskrifter.

- q. Helserådet kan påby avlusning av personer som er luset, deres gang- og sengeklær samt rum. Når et medlem av en husstand er luset, har helserådet rett til å undersøke de øvrige medlemmer av husstanden.

- r. Før begravelse finner sted skal der for hvert dødsfall utfylles et skjema av læge, og som avgis til sognepresten og av ham til helserådet.

Hvis den avdøde ikke har benyttet læge, skal liket synes av læge før begravelse finner sted.

Lik av personer døde av smittsom sykdom utenfor byen må ikke uten helserådets samtykke bringes inn i byen.

Lik må ikke henligge så lenge, at de ved stank forårsaker ulempe. Hvis de sanitære forhold gjør det utilrådelig at lik ligger i hjemmet, kan helserådet beordre lik henlagt i likkapell eller likhus.

### *Kapitel XIII. Brukte ting.*

§ 57. Det er forbudt å innføre, selge eller bortgi brukte gang- og sengeklær og andre brukte tekstilvarer av ethvert slags, samt brukte møbler, kjøkken- og spisestell uten tillatelse av helserådets ordfører, som forinnen sådan tillatelse meddeles skal forlange sig forelagt tilfredsstillende bevidnelse for at sakene er desinfisert og rengjort. Det samme gjelder gang- og sengeklær og andre gjenstander av ethvert slags som har vært brukt eller har henstått i hus eller rum hvor personer med smittsom sykdom har opholdt sig. Kan eieren eller selgeren ikke skaffe sådan attest, må sakene ikke avhendes eller overlates andre til bruk før de er rensset efter bestemmelse av helserådets ordfører og der foreligger bevidnelse fra ham om at så er skjedd.

### *Kapitel XIV. Om tjenerhold.*

§ 58. Tjenere, arbeidsfolk, lærlinger og betjenter skal skaffes tilstrekkelig varmt, tørt og ventilert soverum, særskilt for menn og kvinner og uten gjennomgang fra det ene til det annet. Døren skal kunne låses. Hver person skal ha egen seng.

### *Kapitel XV. Om offentlige boksamlinger.*

§ 59. Bøker fra offentlig boksamling må ikke utlånes til personer lidende av smittsom sykdom eller til personer som tilhører husstand innen hvilken der er smittsom sykdom.

Hvis en person som har til låns bøker fra offentlig bok-

- 11 desbr. samling, blir angrepet av smittsom sykdom eller sådan bryter ut i den husstand han hører til, skal bøkene før de utlånes til andre desinfiseres.

Alle bøker i offentlig boksamling skal en gang årlig ettersees av den som forestår boksamlingen sammen med vedkommende helsekrets' tilsynsmann. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

### *Kapitel XVI. Almindelige bestemmelser.*

§ 60. Hus- og grunneiere er ansvarlig for at alle de plikter som disse helseforskrifter pålegger dem oppfylles. Forsømmelser fra leieboeres eller underordnede side fritar dem ikke for ansvar.

Er eieren ikke bosatt i byen kan han opgi en stedfortreder, som på eierens vegne skal sørge for at disse plikter oppfylles, dog påhviler ansvaret fremdeles eieren.

§ 61. Undlater noen å utføre de foranstaltninger som påhviler ham ifølge nærværende forskrifter eller ifølge helserådets lovmedholdelige beslutninger, kan helserådet la foranstaltningene utføres på vedkommendes bekostning i den grad helserådet finner det nødvendig for å hindre at forsømmelsen skal forårsake sanitære misligheter.

§ 62. Helserådet kan i særegne tilfeller tilstå avvikelser fra disse forskrifter.

§ 63. Helserådets ordfører kan alltid treffe avgjørelser på helserådets vegne hvor en hurtig beslutning kreves og det ikke er tid å vente på at saken behandles i helserådsmøte. Saken foregges derefter snarest mulig for helserådet.

§ 64. Et tilstrekkelig antall av disse forskrifter trykkes for byens regning til utdeling, likeså enkelte kapitler i plakats form til opslag.

§ 65. Overtredelse av disse forskrifter eller de av helserådet lovmedholdig gitte bestemmelser straffes efter den til enhver tid gjeldende lov.

§ 66. Disse helseforskrifter trer i kraft 2 måneder efter at de har fått kongelig stadfesting.

Opgave over helseforskrifter som gjelder for hele landet er tatt inn i Lovtidende 1ste avd. nr. 40 for 1936, side 1129—30.

### 11 desbr. **Kongelig resolusjon.**

Bestemmelsen om erstatning for arbeidsledighet ved skibsforslis i sjømannslovens § 41 — jfr. lovens § 6 og lov om forandringer i sjømannsloven av 7 juni 1935 — i henhold til lovens § 42 utvides til også å gjelde utenlandske sjømenn som er borgere av stater som har ratifisert den internasjonale konvensjon (Genua-konvensjonen) av 1920 om erstatning for arbeidsledighet i tilfelle av skibsforslis.

**Kongelig resolusjon.**

11 desbr.

I henhold til lov om luftfart av 7 desember 1923 fastsettes følgende forandringer av de ved kongelig resolusjon av 22 april 1932 gitte bestemmelser om luftfart:

Litra B punkt 3, f skal lyde:

Ved fly som anvendes i erhvervsmessig eller offentlig lufttrafikk, skal det hver dag før første flyvning foretas eftersyn av så vel fly som motor(er) av en autorisert flymekaniker. Luftfartsrådet kan i særlige tilfeller dispensere fra denne bestemmelse.

Litra C skal lyde:

1. Det skal alltid være én chef ombord i luftfartøi som er i bruk. Føreren, eller 1. føreren hvis det er flere førere, skal være chef. Chefen har høieste myndighet ombord.

Med undtagelse av de tilfeller som er nevnt i luftfartslovens §§ 25 c og 26, må luftfartøi ikke føre flyvning med mindre det føres av en person med førercertifikat.

2. Certifikat i henhold til luftfartslovens § 24 fordres for dem som gjør tjeneste på luftfartøi som fører, navigator, radiotelegrafist, radiotelefonist eller flymekaniker.
3. Forsvarsdepartementet treffer bestemmelse om luftfartscertifikatenes inndeling samt om luftfartøiers bemanning.
4. For medlemmer av bemanning på luftfartøi som driver erhvervsmessig eller offentlig lufttrafikk, kreves at de har norsk statsborgerrett og hjemstavnrett. Forsvarsdepartementet kan dog dispensere fra denne bestemmelse.
5. Forsvarsdepartementet fastsetter bestemmelser om de fordringer som må tilfredsstilles for opnåelse av de forskjellige luftfartscertifikater samt bestemmelser for deres tilbakekallelse.
6. Utstedelse og tilbakekallelse av luftfartscertifikater påligger Luftfartsrådet.

Litra H punkt 6 siste avsnitt skal lyde:

Certifikat for fører og navigator betales med kr. 10,00. Andre luftfartscertifikater betales med kr. 5,00.

Litra H punkt 7 skal lyde:

For besiktigelse av luftfartøier betales besiktigelsesmannen efter følgende regler:

- a. For periodisk besiktigelse samt besiktigelse for utstedelse av luftdyktighetsbevis:

11 desbr.

Fly hvis største tillatte totalvekt er

|                       |           |
|-----------------------|-----------|
| » under 500 kg.       | kr. 40,00 |
| » fra 500 » —1250 kg. | » 60,00   |
| » » 1250 » —2000 »    | » 80,00   |
| » » 2000 » —3500 »    | » 100,00  |
| » over 3500           | » 120,00  |

For besiktigelse av fly under bygging her i landet samt for annen særlig assistanse av besiktigelsesmannen fastsettes avgiften i hvert enkelt tilfelle av Luftfartsrådet.

- b. For besiktigelse etter reparasjon av havari og lignende (kfr. lovens § 20):

Hvis havariet har vært av mindre omfang og besiktigelsen finner sted innen 3 måneder etter periodisk besiktigelse: 60 % av avgiften under a. Etter større havari eller når besiktigelsen finner sted senere enn 3 måneder etter periodisk besiktigelse: samme avgift som under a.

- c. For uanmeldt besiktigelse av fly:

40 % av avgiften under a.

- d. For besiktigelse av ballong og luftskib betales etter overenskomst i hvert enkelt tilfelle. Hvis enighet ikke opnåes, fastsettes avgiften av Luftfartsrådet.

Foran nevnte avgifter erlegges av luftfartøiets eier — herfra dog undtatt avgiftene for uanmeldt besiktigelse, som bekostes av det offentlige.

Når besiktigelse rekvireres utført om natten eller på søn- og helligdager, betales en tilleggsavgift av 50 % til de satser som er nevnt under a, b og c. Som natt regnes tiden mellom klokken 1900 og klokken 0800.

Når en besiktigelse som er forlangt utført utenfor besiktigelsesmannens bosted, ikke kan foretas på grunn av årsaker som ikke kan legges denne til last, erlegger eieren et beløp av kr. 5,00 pr. ventetime — dog ikke ut over kr. 25,00. Kan besiktigelse overhodet ikke utføres, erlegges en avgift av kr. 25,00.

Ventetiden kan ikke utstrekkes over mer enn 12 timer.

Må besiktigelsesmannen foreta reise for utførelsen av besiktigelse, beregner han reiseutgifter etter de satser som til enhver tid gjelder for skyss- og kostgodtgjørelse etter kl. 1.

Nevnte reiseutgifter bæres av det offentlige når det gjelder uanmeldte besiktigelser.

Ved andre besiktigelser belastes reiseutgiftene vedkommende flyeier (den som har rekvirert besiktigelsen) med inn- til kr. 100,00 for hver reise. Overskytende beløp betales av

det offentlige. Hvis en rekvirert besiktigelse ikke har kunnet utføres av grunner som ikke kan legges besiktigelsesmannen til last, skal vedkommende flyeier bære den hele utgift. 11 desbr.

Foretas under en sådan reise besiktigelse av flere fly, fordeles reiseutgiftene forholdsvis mellom de forskjellige flyeiere, dog slik at eieren av et fly som ikke kunde besiktiges, bare belastes med et beløp svarende til det hvormed reisen er fordyret på grunn av unødig opphold eller forlengelse av reisen.

Avgift m. v. som skal erlegges av flyets eier, må være betalt inn til Luftfartsrådet før luftdyktighetsbevis kan fåes. Luftfartsrådet har adgang til å forlange nødvendig depositum for besiktigelse og eventuel reise finner sted.

Besiktigelsesmannen får sin godtgjørelse fra Luftfartsrådet.

#### Skrivelse fra Justisdepartementet.

11 desbr.

Herved meddeles at Justisdepartementet ifølge bemyndigelse gitt ved kgl. res. av 16 januar 1925 og 19 august 1932, jfr. lov nr. 1 av 6 juni 1891 om politivedtekter for rikets herreder, lov av 22 mai 1875 angående adgangen til å gi dramatiske og andre offentlige forestillinger m v., lov nr. 2 av 19 april 1899 til beskyttelse av barn mot bruk av tobakk og lov nr. 3 av 17 juni 1932 om tillegg til politilovgivningen, har stadfestet en beslutning av Lavangen herredstyre, Troms fylke, i møter den 10 juni og 11 november 1936 om ny politivedtekt for herredet.

Vedtekten lyder så:

§ 1. På offentlig vei, hvorved menes enhver vei, plass, kai eller lignende som er bestemt for almindelig ferdsel eller er almindelig beferdet, eller i dens nærhet må ikke foretas noen handling hvorved ferdselen hemmes, ordenen forstyrres eller veifarende forulempes.

Således må på offentlig vei oppløp, sammenstimling av folk, dans, kortspill, nytelse av berusende drikke, skytning, stein- eller sneballkasting, hujing, skrik eller annen larmende eller forstyrrende optreden ikke finne sted. Likeså er sang og musikk forbudt på offentlig vei efter kl. 22 uten politiets tillatelse.

§ 2. Kjelkeaking, aking med sparkstøtting, skiløping, skøiteløp, lek eller lignende på offentlig vei kan lensmannen forby når han finner det påkrevet.

Det er forbudt å henge sig på bil, vogn eller annet kjøretøi.

§ 3. Ingen må på eller ved offentlig vei eller utover samme avfyre skytevåben, avbrenne fyrverkerisaker eller andre eksploderende stoffer.

11 desbr. Ved mineringsarbeide på eller i nærheten av offentlig vei eller ved bebodd hus må tilbørlig forsiktighet iakttas. Ethvert sådant arbeide som utføres av private må på forhånd anmeldes til lensmannen.

§ 4. Det er forbudt å rive ned, skade eller tilsmusse plakater som er opslått på eller ved offentlig vei.

§ 5. Papir eller annet avfall må ikke kastes på eller ved offentlig vei. Likeså er det forbudt på sådant sted å kaste glass, sten, spiker eller lignende.

Soppeldyrer, kloakkmunninger eller andre avløp hvorved urenslighet oppstår må ikke plaseres således at de støter mot offentlig vei eller veigroft.

§ 6. På enhver offentlig eller kommunal bygning og for øvrig på enhver bygning som ligger ved offentlig vei eller beferdet sted skal der anbringes forsvarlige stenfangere.

§ 7. Det er forbudt å flytte eller bortta, skjære eller risse i, skrive eller tegne på, løsrive eller på annen måte beskadige eller tilsmusse de til offentlig vei støtende eller tilhørende gjenstander, såsom trær, stakitter, gjerder, rekkverker, stabbe-steiners eller lignende.

Det samme gjelder offentlige lokaler og til offentlig vei støtende hus, plankeverk, port eller lignende.

§ 8. På kirkegårder må ingen lek, støi eller annen upassende opførsel finne sted.

Ingen må ta bort blomster eller andre vekster, eller på annen måte ødelegge eller tilsmusse gravsteder.

§ 9. Sinte hunder eller hunder der viser tilbøielighet til å forulempe mennesker eller dyr ved å gjø eller fare mot dem, kan lensmannen kreve skal holdes i bånd eller borte fra offentlig vei, kirke eller annet samlingssted, og de skal være forsynt med forsvarlig munnkurv.

I løpetiden skal tisper av sin eier eller besidder holdes i bånd eller innestengt.

Sinte okser, hingster og andre sinte husdyr må ingen la gå løs på eller ved offentlig vei eller på havnegang like ved veien med mindre innhegningen er fullstendig sikker og trygg. Likeså er det forbudt å tjore husdyr slik at de når inn på veiens område.

§ 10. Sammenkomster med dans eller annen sammenkomst av utelukkende eller overveiende selskapelig eller underholdende art må ikke holdes uten tillatelse av politiet (lensmannen) dersom der er adgang for en ubestemt krets av personer eller for medlemmer av en forening eller lignende sammenslutninger.

Tillatelse skal være knyttet til en eller flere bestemte ansvarlige personer og kan når som helst tilbakekalles. Lens-

mannen kan på forhånd kreve at lokalet og ordensvernet skal 11 desbr. være godkjent og pålegge den som får tillatelsen å foreta alt som finnes nødvendig til oprettholdelse av orden og sikkerhet uten utgift for det offentlige og kommunen.

§ 11. Adgang til å gi offentlige forestillinger og forevisninger som omhandlet i lov av 22 mai 1875 §§ 1 og 4 er avhengig av lensmannens tillatelse. Likeså må enhver der som næring vil holde offentlig dans, maskerade, karusell, skytebane, ringkasting eller lignende ha lensmannens tillatelse.

For sådan tillatelse som nevnt skal der til herredskassen betales en avgift av fra kr. 5 til kr. 50 for hver forestilling eller forevisning efter lensmannens nærmere bestemmelse. Avgiften blir å innbetale forskuddsvis til lensmannen.

Undtatt herfra er kirkekonserter samt forevisninger og forestillinger med veldedig formål. Likeså sangkonserter og konserter av kunstnerisk art.

§ 12. Salg av tobakk i enhver form er forbudt til barn under 15 år, enten de forlanger den til sig selv eller andre, med mindre de har skriftlig bemyndigelse for hver gang fra foreldre eller foresatte med opgave over hvor meget og hvad de skal kjøpe.

Det er likeså forbudt å kjøpe nogen slags tobakk til bruk for barn eller efter opfordring fra barn under 15 år eller gi sådanne tobakk under noget som helst påskudd.

De som ser barn nyte tobakk i nogen form kan ta den fra barnet og levere den til foreldre eller foresatte.

§ 13. Enhver som vil drive erhvervsmessig skyssbefordring med motorvogn fra holdeplass på offentlig vei innen herredet må ha politimesterens tillatelse hertil.

Holdeplass anvises av lensmannen.

De nærmere regler for drosjekjøring fastsettes av politimesteren.

Herredstyret kan bestemme at det herfor settes en avgift til herredskassen fra 5 til 10 kroner pr. år.

§ 14. Overtredelse av disse vedtekter straffes efter straffelovens § 339, 2.

§ 15. Politivedtekten trer i kraft 4 uker efter at den er stadfestet av departementet. Fra samme tid opheves den tidligere politivedtekt for Lavangen som er stadfestet ved kgl. res. av 9 september 1910.

Skriv frå Landbruksdepartementet.

I medhald av lov um skogvern frå 12 februar 1932 har Landbruksdepartementet d. d. utferda fyresegn um vernskog i Vestnes herad, Møre og Romsdal fylke.

11 desbr.

- 11 desbr. Fyresegna som tek til å gjelda den 15 januar 1937, ligg utlagd til ettersyn hjå lensmannen og ordføraren i heradet Brot mot fyresegna vert straffa.

- 11 desbr. **Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

I henhold til § 27 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 stadfestes den av Oslo bystyre i møte 24 september 1936 vedtatte regulering av strøket sønnenfor Ljabroveien 20 og Kongsveien 16 mellom Ljabroveien, Kongsveien og bygrensen i Oslo, dog med undtagelse av de jernbanen tilhørende arealer.

I henhold til nevnte lovs § 3 stadfestes de av bystyret i samme møte i forbindelse med reguleringsplanen vedtatte byplanvedtekter for det regulerte område.

Byplanvedtektene lyder så:

§ 1. Bebyggelsen skal legges som vist på den hertil knyttede bebyggelsesplan datert 20 oktober 1935.

§ 2. Bebyggelsen mellom nr. 20 og 40 til Ljabroveien skal opføres til de på den nevnte plan fastsatte gesimshøider. Over hovedgesimsen på blokk 1, 2 og 3 skal bebyggelsen forsynes med flatt tak.

§ 3. For de sønnenfor Ljabroveien 42 beliggende eiendommer gjelder følgende bestemmelser:

- a. Der tillates kun opført frittliggende 2 etasjers hus av inntil 150 m<sup>2</sup> areal.

Når nu eksisterende bebyggelse rives skal det dog uansett foranstående kunne tillates å gjennomføre ny bygning av minst samme utstrekning og høide som den tidligere har hatt.

- b. Det skal være tillatt å opføre frontgavler eller oppbygg og på loftet å innrede et eller to værelser, men ikke familiebolig.

- c. Intet hus må på noget punkt gis større høide til overkant 1ste etasjes gulv enn 2 m over gate eller tilstøtende tereng på forsiden.

§ 4. Uansett foranstående skal det være tillatt med reguleringsrådets samtykke å opføre mindre uthusbygninger (garasjer) når bygningslovens almindelige bestemmelser herom overholdes.

Fra disse vedtekter kan reguleringsrådet, eller hvor loven krever det, bygningsrådet, under iakttagelse av bestemmelsene i bygningsloven og de almindelige bygningsvedtekter for Oslo, tillate undtagelser i tilfelle hvor særlige grunner taler derfor.

**Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

11 desbr.

I henhold til § 65 i lov om brandvesenet av 15 august 1908, jfr. kgl. resol. av 11 desember 1924 bestemmer departementet herved at den ovennevnte lov skal være gjeldende i Høland herred, Nordland fylke, for Stamsund og den del av Svarholdt som ligger fra og med Lærfabrikken og utover (mot Stamsund).

**Skrivelse fra Socialdepartementet.**

12 desbr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Fåberg herredsstyre, Opland fylke, i møte 26 november d. å. om forandring i § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Forandringen gjelder inntil videre fra og med 2 januar 1937.

Efter forandringen lyder § 1 slik:

§ 1. Utsalgssteder for varer skal med de nedenfor anførte undtagelser holdes lukket: På hverdager fra kl. 18 til kl. 8, på søn- og helligdager samt 1 og 17 mai holdes lukket hele dagen. Søndag før jul kan utsalgsstedene holdes åpne fra kl. 17 til kl. 19.

**Skrivelse fra Socialdepartementet.**

14 desbr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Nes herredsstyre, Akershus fylke, i møter 27 august og 13 oktober d. å. om forandring i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Forandringen gjelder inntil videre fra og med 11 januar 1937 fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser opphører å gjelde.

Efter forandringen lyder vedtekten slik:

§ 1.

- A. Utsalgssteder for salg av varer — utenom de i § 2 nevnte — skal på hverdager med nedennevnte undtagelser holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8.

Julaften, nyttårsaften, påskeaften og pinseften lukkes kl. 15. 1 og 17 mai holdes helt lukket.

- B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2.

- A. Utsalgssteder som kun selger melk, fløte, frukt, bær, blomster, egg, natursmør, baker- og konditorvarer eller alkoholsvakt og alkoholfritt øl holdes lukket på hverdager fra kl. 20 til kl. 8.

14 desbr. B. På søn- og helligdager kan holdes åpent fra kl. 8 til kl. 10 og fra kl. 18 til kl. 20. 1 juledag, nyttårsdag, langfredag, 1 påskedag og 1 pinsedag holdes dog helt lukket.

C. Julaften lukkes kl. 18 når den faller på en hverdag. Når den faller på en søndag holdes helt lukket.

(For nyttårsaften, påskeaften, pinseaften samt 1 og 17 mai gjelder ingen særbestemmelser).

§ 3. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 4. Overtredelse av disse vedtekter straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

Utgiver: Byråchef C. Lampe